

ANGLIJA IR FRANCIJA NERODO JOKIO NORO TAIKYTI HITLERIO PATIEKTOM SALYGOM

Galutiną Anglijos-Francijos Atsakymą Duos Čemberlenas Atstovų Rūmuos, Trečiadieni

LONDONAS, Spalis 9.—Anglijos valdžia paskutinėmis dienomis leidžia laiką besitardama su Francija ir dominijomis, kad sužinotų jų opinią apie Hitlerio kalbą, o paskui tomis opijomis remiantis duoti atsakymą Hitleriui.

Ką valdžia pasakys, niekas dabar negali pasakyti. Tačiau iš spaudos galima matyti, kad Anglija ir Francija Hitlerio patiektomis sąlygomis nesitaikys. Yra manoma, kad Anglija nepradės jokių derybų su Hitleriu, kol jis nesutiks ištraukti savo jėgas iš Lenkijos teritorijos.

Sunday Express rašo, kad Hitlerio kalboje nebuvo jokio ženklo, kad jis pasirengęs nusileisti. "Dabar mes jau žinome, kur mes stovim. Prieš akis ne taika, o karas."

Sunday Times ir kiti laikraščiai nurodo, kad Hitlerio siūlomomis sąlygomis taikytis negalima.

Galutiną Anglijos ir Francijos atsakymą duos ministeris pirmininkas Čemberlenas kalbėdamas atstovų rūmuose, trečiadienį. Iki to laiko apie tikrą anglų ir francūzų valdžių nusistatymą tikrų žinių nebus.

Tuo pačiu laiku Anglija siunčia Francijon daugiau kariuovių, ginklų ir amunicijos.

Ragina Rooseveltą Priimti Hitlerio Prašymą

WASHINGTON, Spalis 9.—Suvienytų Valstijų senatoriai mašo, kad prezidentas Rooseveltas neturėtų Hitlerio prašymo atmeti. Girdi, tai geriausia proga pasidaruoti dėl taikos.

Senatorius H. Wheeler (demokratas) reporteriams pareiškė, kad prezidentas "turi geriausia proga iš visų Amerikos prezidentų pasitarnauti žmonijai ir sugrąžinti Europon taiką."

"Aš manau," pareiškė jis, "kad demokratija bus nušluota nuo žemės veido, jei Anglija ir Francija stengsis atstatyti buvusią Lenkijos valdžią."

NAZIAI TIKISI, KAD HITLERIO PLANAS BUS PRIIMTAS

BERLYNAS, Spalis 9.—Naziai turi viltį, kad Hitlerio pasiūlymai taikai steigti bus priimti. Jie kelia obalsį, kad apie Kalėdas bus galima karavimams grįžti namo ir iš Stiegfriedo linijų.

Naziai nemato priežasčių, kodėl tie planai turėtų būti atmeti. Tiesiog labai džiugina Suvienytų Valstijų senatorių pareiškimai, kad prezidentas Rooseveltas apsiimtų taikyti.

Naziai patenkinti ir Italijos spaudos reikalavimais, kad Anglija ir Francija Hitlerio pasiūlymus priimtų.

JAPONIJOS SPAUDA SMERKIA HITLERI

TOKIO.—Sąryšyje su pasakyta penktadienį Hitlerio kalba Reichstage, Japonijos laikraščiai plačiai apie tai rašydami sako, kad Hitleris būdamas kaltas už pradėtąjį karą, tąja savo kalba ir taikos pasiūlymu nori tik karo kaltę primesti Anglijai.

Kinai Smarkiai Muša Japonus ir Veja Atgal

CUNKING.—Kinijos kariuomenės pradėtoji ofenzyva prieš įsiveržėlius japonus šiaurinėje Hunan provincijoje, vyksta pascukmingai. Japonai stumiami atgal. Kinai laimėjo naujus mūšius ir išmūšė japonus iš Pingkiang miesto, apie 50 mylių atstumo nuo neseniai iš japonų atimtos provincijos sostinės Čangša.

Intensyvūs mūšiai eina rytinėje Hunan provincijos dalyje, kur japonai sustiprino savo pozicijas pristatydami 3,000 kariuovių, naujai atvežtų iš kitų miestų. Bet maža vilties japonams atsilaukinti, nes šiaurinėje dalyje visuose frontuose japonai priversti trauktis atgal. Pagal Mi upę, kinai taipgi laimėjo prieš japonus, užimdami Pai Sui miestą ir Capton-Hankow geležinkelio centrą.

Pranešimas sako, kad kinų orlaivių ataka ant Hankow mieste įtaisyto japonų orlaivyno bazės buvo pilnai pascukminga. Bombardavime sudaužyta 24 pirmos rūšies japonų orlaivių, 40 sugadinta ir apie 430 užmušta bei sužeista japonų orlaivinkų.

Balkanų Valstybės Eina Prie Sumažinimo Įtempimo

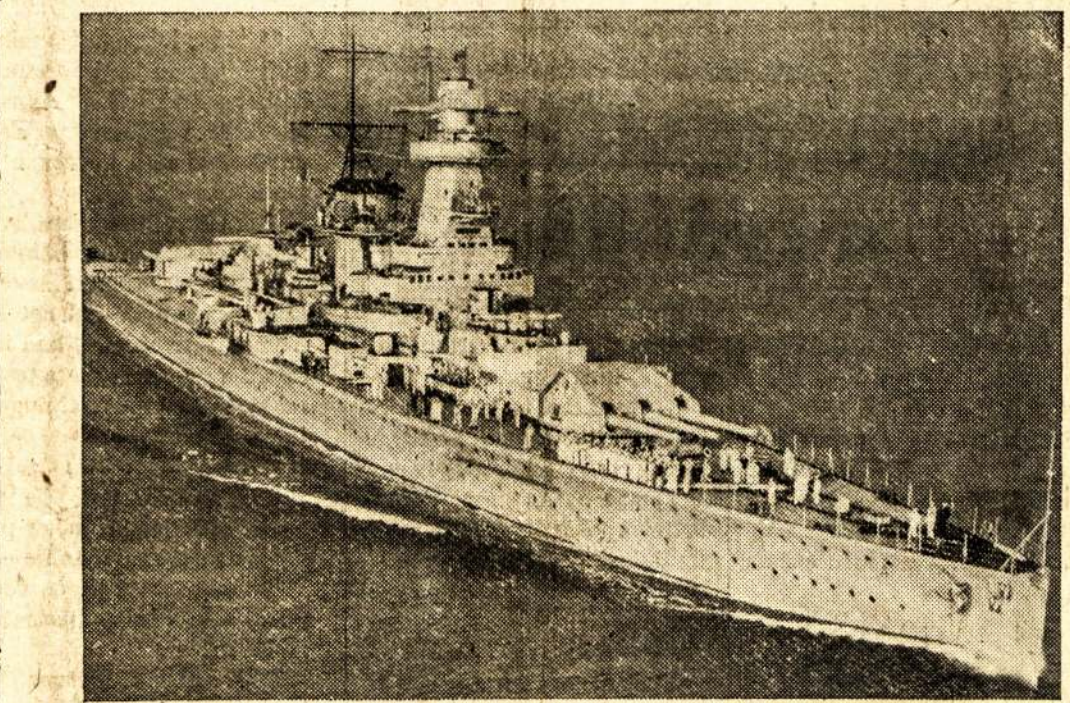
BUCHARESTAS, Spalis 9.—Rumunijos valdžia pranešė, kad ir ji, kaip ir Jugoslavija ir Hungarija, nutarė sumažinti karines jėgas parubežiuose.

Demobilizaciją pasiūlusi Jugoslavija.

Šis bendras žygis reiškia naują kryptį pietrytinės Europos istorijoje po dvidžiojo karo. Per ilgą laiką Jugoslavija ir Rumunija kentė didelę baimę iš Hungarijos pusės, kuri vis reikalavo iš jų atiduoti po karo atimtas teritorijas. Ypatingai dėl to, kad Hungarija visuomet palaikė Vokietiją.

Dabar, kada Sovietų Sąjunga pastojė Vokietijai kelią linkui Rumunijos, padėtis žymiai pasikeitė.

Policija suėmė kelis asmenis, kurie kaltinami samokse nužudyti Rumunijos karalių Karolį,

Vokietijos karo laivas Admiral Scheer, kurs nuskandinęs anglų laivą Clement netoli Brazilijos.

Trys anglų laivai išplaukė jo ieškoti. Admiral Scheer turi du orlaivius, kurie atlieka žvalgybos darbus, ir šešias 11 colių kanules. Kur jis dabar yra, niekas negali pasakyti.

Lietuvos Delegacija Tariaisi Su Molotovu Ir Stalinu Sudarymui Sutarties Su S.S.R.S.; Greitu Laiku Atsiųsianti Delegaciją ir Finija

ČEMBERLENO VIETA UZIMSIAS ČIORČILIS

LONDON, Spalis 9.—Londono laikraščiai pradėjo plačiai populizuoti Čiorčilį, laivyno admirolą, ir pranašauti, kad Čiorčilis greitu laiku būsiąs Anglijos ministru pirmininku.

LONDONAS, Spalis 9.—Olandijos prekybinis laivas 'Binnendijk', 6,800 tonų, vyksta į Anglijos uostą dėl patikrinimo, ar neveža kontrabandos, staiga eksplodavo ir nuskendo.

Visa laivo įgula išgelbėta. Laivo kapitonas sako, kad jis tikrai negali pasakyti, ar laivas užkludė miną, ar buvo ištropėduotas.

MASKVA, Spalis 9.—Pereitą šeštadienį Sovietų Sąjungos ir Latvijos sutartis (tokia pat kaip ir Sovietų-Estijos sutartis) buvo galutinai patvirtinta — ratifikuota.

Pereitą šeštadienį čia atvyko didžiulė Lietuvos delegacija, jos tarpe ir Raštikis, Lietuvos kariuomenės vadas, deryboms su Molotovu ir Stalinu del sudarymo tokios pat sutarties kaip ir Latvijos ir Estijos sutartys su Sovietų Sąjunga.

Derybų rezultatai dar nežinomi, bet manoma, kad jos užsibaigs pasirašymu tokios sutarties, kuri šias abi šalis suriš draugiškais ir savitarpinės pagalbos ryšiais.

HELSINGFORS, Finija, Spalis 9.—Finijos (Finlandijos) valdžia pranešė, kad už poros dienų Finijos atstovai vyks į Maskvą deryboms su Molotovu.

Čia yra sakoma, kad S.S.R.S. sutiksianti padėti Lietuvai fortifikuoti savo rubežius palei Vo-

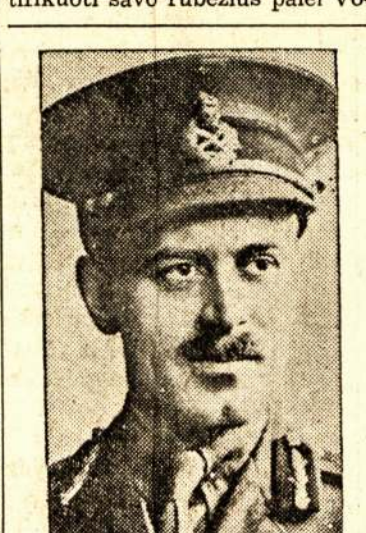
taipgi visą eilę aukštų valdžios žmonių.

Vienas iš suimtųjų yra profesorius, kitas giminaitis atsistatynusio aukščiausio Rumunijos teismo teisėjo, trečia profesoriaus dukterė, o ketvirta kokia tai moteris.

STALINAS PRASALINO MUSOLINI

ZURICH, Spalis 7.—Po nakties į Musolino aikštę Berlyne atėję žmonės iškarto pamanė, kad kas nors su jais atsitiko, nes ženklas sakė, kad jie randasi Stalino aikštėje, o ne Musolino aikštėje.

Matomai darbininkai nakties metu seną aikštės užvardinimą numetė, o užkabino kitą, tai yra vieton užrašo "Musolino aikštė," užkabino "Stalino aikštė."

Majoras generolas A. G. L. McNaughton, kurs nuskandinęs komanduoti pirmą Kanados divizioną, kuri greitu laiku išvyks į Angliją. Kiek laiko atgal jis buvo generalinio štabo viršininku.

Vakarų Fronte Vyksta Nedideli Susikirtimai; Atmušė Vokiečių Ataką

ANGLŲ ORLAIVININKAI NUMUŠE VOKIEČIŲ ORLAIVI

LONDONAS.—Orlaivyno ministerija praneša, kad Anglijos orlaiviai kovoje virš Šiaurės jūrų su dviem vokiečių orlaiviais laimėjo mūšį ir vieną vokiečių orlaivį numušė, antras pabėgo.

Visi Anglijos orlaiviai iš kovos sugrįžo, tik vienas kiek pažeistas prieš kulkų.

Londoną Atvyksta Naujas Lenkijos Ministeris

LONDON.—Naujai sudarytos Lenkijos vyriausybės Francijoje, užsienio reikalų ministras Augustas Zaleski atvyksta trečiadienį Londoną. Ji pasitiks su visomis ceremonijomis, kaip ir tų valstybių pasiuntinius, kurios faktinai egzistuoja.

Taipgi eina pranešimai, kad Anglijos žadėta Lenkijai 25 milijonų paskola bus įteikta šiai naujai Lenkijos vyriausybei, nes karui užėjus tą paskolą nebuvo galimybių Lenkijai priduoti. Spėjama, kad ir Francijos valdžia, kuri buvo pažadėjusi duoti 17.5 mil. dolerių Lenkijai kredito, perduos naujai Lenkijos vyriausybei.

Ta paskola Anglijos ir Francijos buvo paskirta Lenkijai, apsigynimui nuo Vokietijos užpuolimo.

Lenkijos ministerių kabinetas praneša, kad bus formuojamas lenkų batalijonas Anglijoj ir tuo tikslu būsianti paskelbta visų lenkų gyvenančių Anglijos kolonijose mobilizacija nuo 18 iki 45 metų amžiaus.

Iš sužeistų orlaivinkų pasakojimų matosi, kad orlaivių susikirtimuose vokiečiai turi net dar didesnius nuostolius.

PARYŽIUS, Spalis 9.—Vo-

kietijos armija pradėjo rodyti daugiau veiklumo palei Luksemburgo kunigaikštystę, kur Francijos kariuomenė turi sudarius tvirtas savo pozicijas dviejų mylių gilume Vokietijos teritorijoje. Toj vietoj Francijos kariuomenė yra giliausiai įžengusi Vokietijon dar pradžioje karo. Tame sektoriuje francūzai laiko apsupę Borg miško aukštumas. Tos aukštumos laikomos strateginiai svarbi vieta, nes iš jų galima dominuoti Moselės žemumoj esančias geležkelio linijas.

Orui pragiedrėjus, padidėjo orlaivių susikirtimai. Francijos orlaivinkai atliko kelius pasekimus iš orlaivių apžvalgimus vokiečių pozicijų ir apylinkės miestų: Cologne ir Bonn. Susekė didelį vokiečių kariuomenės susikoncentravimą Aachen distrikte. Iš tų oro žygių negrįžo tiktai vienas Francijos orlaivis.

Vokiečių patulčių padarytoji ataka ties Moselle liko atmušta. Taipgi kiek pagyvėjo toje apylinkėje artilerijos veiksmas.

Francijos karo žinovai sako, kad sąjungininkai spausdami vokiečius vakarų fronte sausuma, o laivų blokadai jūrose, privers vokiečius dar šio mėnesio pabaigoje daryti puolimą, nes jei vokiečiai didžiųjų karo veiksmų nepradės dabar, tai vėliau pablogės oras ir tuo pasunkės jų padėtis. Gi jeigu be didelio susikirtimo praeis žiema, tai pavasarį sąjungininkų kariuomenė bus priruosta atakoms, o Vokietija jau žymiai nusilpnėjus.

Tie vakarų fronto Francijos veiksmas laikomi kaipo atsakymas į Hitlerio taikos pasiūlymus.

Meksika Eksportuos Aliejų Italijon Už Drabužių Medžiagą

MEKSIKOS MIESTAS.—Šiomis dienomis čia pasirašyta prekybos sutartis tarp Meksikos ir Italijos, sulig kurios Meksika importuos iš Italijos drabužių medžiagą už apie 2 milijonus 200 tūkstančių svarų, mainai už Meksikos petroliumą (aliejų).

Aliejaus eksportas Italijon paskutiniu laiku labai padidėjo. Kiek seniau buvo padaryta sutartis, pagal kurią Italija gavo 3 milijonų dolerių vertės petroliumo, mainai už pabudavotus Meksikai aliejui vežti laivus. Taigi ši medžiagos mainymo ant petroliumo sutartis yra antra. Pagal pirmąją sutartį Meksika gavo 3,600,000 svarų medžiagos už pustrėčio milijono dolerių vertės petroliumo.

ROMA, Spalis 9.—Jei taika neįvyks, Italija budavos neutralų bloką Balkanuose.

Francijoje Suareštavo 26 Komunistus Seimo Atstovus

PARYŽIUS, Spalis 9.—Karui kilus Francijoj laipsniškai pradėta eiti prie demokratijos panaikinimo. Tuoju buvo konfiskuota ir uždaryta progresyvi spauda. Vėliau Komunistų Partiją paskelbė nelegale ir pradėjo areštuoti komunistus veikėjus. Kas kart suteikiama daugiau diktatūriškų teisių premjerui Daladje, kuris ir pradeda persekioti visus savo oponentus.

Šiomis dienomis Paryžiuje areštavo 26 komunistus Seimo atstovus už tai, kad jie patiekė Seimo prezidentui Eduard Herriot raštiškai pasiūlymą, kad Seime būtų pradėta diskutuoti karo pabaigimo ir taikos klausimas. Areštų įvyksta ir daugiau. Neseniai buvo areštuoti keturi iš 32 žymūs francūzai rašytojai, kurie pasirašė po parei-

kimu smerkiantį šį karą, kaipo imperialistinį karą. Tas tų rašytojų pareiškimas buvo išplatintas po visą Franciją.

Tokiems Francijos valdžios diktatoriškiems žygiams pritaria nekurie socialistinės srovės vadai ir kiti reformistai.

AR ŽINOTE KODEL HITLERIS PAVOJINGAS?

SUDBURY, Ont., Spalis 8.—Dr. H. J. Cady, Toronto universiteto prezidentas, čia kalbėdamas pareiškė, kad "Hitleris nebūtų toks pavojingas, jeigu galėtų juoktis, bet bėda, kad jis negali juoktis."

Šiam profesoriai ir pradžios mokyklos mokiniai galėtų paaiškinti, jog visa bėda ne Hitleris, o Vokietijos kapitalizmas.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS
DRAUGIJOS, ISEINA DU KARTU Į SAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniskai kreipkitės 6 Denison Ave.

Pasaulis Kas Kart Vis Labiau Niaukiasi

Hitlerio kalba ir atsinešimas į jo kalbą iš Anglijos ir Francijos vyriausybės pusės rodo, kad karas tarp Vokietijos imperikalizmo iš vienos pusės ir Anglijos ir Francijos iš kitos jau nebeišvengiamas. Hitleris savo kalboje išskė ir daugiau reikalavimų, tai yra, kad būtų sugrąžintos Vokietijai kolonijos, kurias ji valdė prieš pereitą karą. Anglijos ir Francijos imperialistai davė suprasti, kad tokios sąlygos nepriimtinos. Po šios Hitlerio kalbos aiškiai matosi, kad susitaikymas nebus įmanomas.

Taipgi jau aišku, kad šis karas bus grynai imperialistinis karas. Visi Hitlerio nurodymai, kad nori sumušti bolševizmą jau pranyko. Anglijoj ir Francijoj bolševikų valdžios dar nėra. Kita, Francijos valdžia paskutinėmis dienomis parodė, kad Hitlerio talpos jai nereikalinga. Daladje pats išvaikė virš 30 miestų valdybų, kadangi jose daugumas sudarė komunistai. Greitu laiku Francijos režimas nieku nesiskirs nuo Vokietijos nazių režimo. Francijos valdžios elgesiai taipgi rodo, kad Francija ir Anglija karauja ne už demokratijos gynimą. Jeigu ji pasirengusi paguldyti milijonus vyrų už tai, kad apginti Francijos demokratiją, tai kam ją naikina? Kai kas gali pasakyti, kad ji persekioja tik komunistus. Bet prirodykit bent vieną valstybę, kur būtų persekiojami tik komunistai? Kur tik komunistų partijos uždarytos, tenai nėra laisvės ir kitoms demokratinėms organizacijoms ir partijoms. Kur tik persekioja komunistus, tenai nebėra ir demokratinų rinkimų.

Nors ne taip greitai, bet ir Anglijoj ir Kanadoj yra einama prie to paties, kas dabar vyksta Francijoj. Žingsnis po žingsnio naikinamos demokratinės teisės. Teisybė, ponai aiškina, kad to reikalauja karo padėtis; kad be to nebūtų galima pasekmingai praveisti karo. Bet tai yra grynas melas. Ispanijos respublika davė liudžiai didžiausias teises ir karo metu. Faktiniai Ispanijos liudžiai karo metu turėjo dar didesnes teises, negu taikos metu. Pati valdžia žingsnis po žingsnio buvo keičiama ta kryptimi, kad ji būtų demokratiškesnė, atstovaujanti platesnes žmonių mases. Visuomenės pasiūlymai valdžios buvo įvertinami. Todėl Ispanija, nors neapsiginklavusi ir nepasirengusi, išsilaikė per kelis metus, nežūrint to, kad visos demokratinės valstybės smaugė ją su savo "nesikišimo" politika. Ispanijos liaudies karas aiškiai parodė, kad juo didesnė demokratija, tuo karščiau žmonės ją gina.

Francijos valdžia laidoja demokratiją todėl, kad šis karas demokratijos gynimui, o imperialistų reikalų gynimui. Daladje gerai žino, kad liaudis nepasirengusi mirti už milijonierių reikalus, kad reiks varyti į frontą su ginklo pagalba, kai paaiškės, kad šis karas yra grynai imperialistinis karas.

Karas reiskia baisiausių žmonių žudymą. Pereitame kare, kuris irgi buvo už tai, kad užbaigtų karus, kad apginti demokratiją, žuvo 9,200,000 kareivių. Sužeista buvo 19,000,000. Iš to skaičiaus 3,500,000 liko invalidais. Kiekvieno kareivio nužudymui buvo išleista po \$25,000. O kiek žuvo civilių žmonių? Šis karas bus da baisesnis, jeigu tik nepavyks jo lokalizuoti. Visa laimė, kad dabar yra Sovietų Sąjunga, kuri stengiasi sugrupuoti apie save visa neutralias valstybes, kad neleisti įtraukti jas į karą. Gal Sovietų Sąjungai pavyks neleisti karui persimesti į kitas valstybes. Jeigu nepavyks karo lokalizuoti, moderniški žmonių skerdimo įrankiai išžudys daugiau, negu kad buvo išžudyta pereitame kare.

Dabar pastatykite klausimą, kas kaltas už šitą karą? U šitą karą kaltas fašizmas, nuoga kapitalizmo diktatūra. Antifašistai jau senai sakė, kad fašizmas reiskia karą. Dabar tie žodžiai puikiausiai išsipildė. Vokietijos fašistai, naziais vadinami, ir tie kurie juos prie galios pastatė ir visą laką kurstė prieš socialistinį šali, yra vyriausie kaltininkai. Visa tragedija tame, kad besirengdami karui prieš socialistinę valstybę susikirto tarp savęs. Socialistinei valstybei pavyko sudaužyti visas pinksles, kurios buvo sta tomos dėl jos.

Nors kapitalistai stengiasi darbo žmonėms užčiaupti burnas, kad jie apie karą negalėtų prisitarti nei žodžio, darbo žmonės negali taip tylėti ir nieko nėsakyti. Kaip Vokietijos, taip ir kitų šalių žmonės turės pakelti visą karo našta. Darbo žmonėms reikia parūpinti kareivius. Nemanykite, kad tokie ponai, kurie braide turtuose, eis į frontą. Taipgi nenutenkės ir jų milijonai. Po pereito karo išdygo tūkstančiai naujų milijonierių. Jeigu darbo žmonės tenka panešti visą našta, jie turi turėti teisę pasakyti, ko jie nori. Visų šalių darbininkams tenka kovoti, kad įsteigus pasaulinį tikrą demokratiją; kad fašizmas būtų nušluotas į šiukšlyną. Ar galima tikėti, kad tokie žmonės, kurie visą laiką kurstė nazius prieš agresijos, su kuriais reikėjo grumtis, kad išlaikius nors esamą demokratiją, sumuštu fašizmą? Kaip gi jie sumuš fašizmą, kad liaudžiai reikėjo grumtis su jais, kad nesunaikintų demokratijos likučių? Kam gi Francijos Daladje sumynė po koį liudžių valdžią, pasiimdama į rankas visą valdžios galią?

Imperialistinis karas jokioms demokratijos nei vienos šalie darbininkams nežada. Jis žada priešingai — paskutinių demokratinų teisių sunaikinimą. O tą galima matyti karui vos prasidėjus Tokiame atsitikime darbininkams pirmoj vietoj tenka rūpintis savo teisių gynimu, savo reikalų gynimu ir kaip karą sulaukyti. C jis gali būti sulaukytas tik visų šalių darbininkams vieningai ko vojant prieš karo ruošėjus.

Kanados darbininkams tuojautinė užduotis stiprinti savo organizacijas, organizuotis į unijas, ginti žodžio, susirinkimų ir spaudos laisvę. Toronto universiteto profesorius Underhill pareiškė, kad jeigu nepavyks mums laisvės išsaugoti, pasidarys nesvarbu kuri pusė laimės. Bet darbininkai gali laimėti abiejose pusėse, jei stengsis organizuotis, kovoti už savo reikalus.

Liaudies Balsas ragina visus Kanados lietuvius stoti į pažangias lietuvių organizacijas, darbuotis už darbo žmonių reikalus. Kad tas darbas būtų pasekmingesnis, reikalinga stengtis išlaikyti Liaudies Balsą tokiu, koku jis yra dabar.

— Palaukit, aš noriu paklausti, ar jūs užsimokėjote pajamų mokesčius? — The Star, London.

APŽVALGA

Kas Lietuviams Tautininkams Pirmiausia Apeina

Suvienytose Valstijose leidžiamas lietuvių tautininkų-fašistų laikraštis Vieniybė, rašydamas apie Sovietų Sąjungos ir Estijos sutartį, Lietuvai perša sekantį pasirinkimą:

Tie patys Berlyno pranešimai teigia, kad Maskvos vykdomas Pabaltijo valstybių "politinis persiorientavimas" Lietuvos nepalies. Esą Lietuva galutinai pažadėta Vokietijos įtakai. Esą nuo to laiko, kai Lietuva sugrąžino Vokietijai Klaipėdą, ji skaitoma įėjusi į Vokietijos įtakos Pabaltijai orbitą, nes ji turi bendrą sieną su Rytų Prūsija.

Kuomet nebelieka kitos išeities ir jei lietuviams būtų leista pasirinkti Rusijos bolševikų ar Vokietijos nazių globą, tai be jokios abejonės kiekvienas lietuvis pasisakytu už Vokietijos globą, žinoma išskiriant tik mūsų komunistus, kurie su kūnu ir siela pasisavę Rusijos bolševizmui. Bent šiuo laiku Vokietija nepavojinga. Kol kas vokiečiai užimti karu ir neturė laiko planuoti bet kurias ma chinacijas galutinam Lietuvos pavergimui. Blogiausiui atsitikimu Lietuva neturėtų piln ekonominio ir gal politiško savistovumo, bet gi Lietuvos inteligentija nebūtų paleista iš kultūrinės tautos savybės nebūtų sunaikintos. Rusijos bolševikams pagrobus Lietuvą vargu galima tikėtis, kad jie nelieštų inteligentijos ir leistų lietuvių tautai laisvai plėsti savo kultūrinę veiklą.

Taigi, kaip matote, Vieniybės redaktoriai stovi už Vokietijos globą. Nes naciai, kaip kapitalizmo gynėjai, nelieštų Lietuvos inteligentų, kurie čiuipia iš Lietuvos liaudies paskutinį lašą prakaito. Naziai, kaip didžiausi darbo žmonių organizacijų priešai, dar padėtų Lietuvos "inteligentams" daužyti darbo žmonių judėjimą. Sovietų Sąjungos tvarka kita, tenai tokiems ponams reikia dirbti ir savo prakaitu užsipelnyti kasdieninę duonelę. Tai labai "nekultūringa" tvarka.

Beje, Vieniybės primetimai, kad Lietuva jau pavesta Vokietijos įtakai, yra grynas melas. Paskutinėmis dienomis Lietuvos užsienio reikalų ministeris Juozas Urbšys buvo pakviestas į Maskvą dėl pasitarimų sudarymui draugiškumo ir savitarpinės pagalbos sutarties. Jeigu Lietuva yra kviečiama susitarti su Sovietų Sąjunga, reiskia jokių pasidalinimo nebuvo ir nėra.

Kita, sudarymas savitarpinės pagalbos sutarčių nereiskia pavergimą, o laisvę. Jaustis, kad

už pečių stovi galinga Raudonoji Armija, kuri apgins nuo įsiveržėlių, yra didelė atgaiva. Iki šiol jokios valstybės, kaip Lietuva ir kitos, gyveno didžiausioj baimėj. Turėjimas bazių ir aerodromų nereiskia jokios globos ar pavergimo. Bazės, aerodromai yra būtina sąlyga tinkamam apsigynimui.

Jeigu būtų paleista laisvam balsavimui, prie ko Lietuva turėtų glaudintis, prie Sovietų Sąjungos, ar prie Vokietijos (draugiškumo ir savitarpinės pagalbos sutartimis), milžiniška dauguma lietuvių balsuotu už glaudimąsi prie Sovietų Sąjungos. Už Vokietiją balsuotu tik tie vadinamieji inteligentai, Lietuvos liaudies išnaudotojai.

Atstovų Rūmų Narys Sako Žmonės Nepasitiki Cemberleno Valdžią

Klarion įtalpino pranešimą iš Londono, praleisti Anglijos centūros, kuriame paduodama atstovų rūmų narij Gallacher kalbą savo kalboj tarp kitko pareiškė:

Jeigu mes norime šitą karą vesti taip, kad fašizmas būtų sumuštas, mes turime turėti valdžią laisvą nuo fašizmo, valdžią kuri ne tik paūrasintų Vokietijos žmones, bet dar kooperuotų su jais, kad panai-

rinti tas sąlygas, kurios šiandien egzistuoja, ir įsteigti nuolatinę taiką Europoj.

Ištikrųjų, jeigu vokiečiai darbininkai žinotu, kad atsitikime revoliucijos prieš Hitlerį jie susilauktų iš Anglijos ir Francijos valdžių pritarimą, ta revoliucija būtų daug anksčiau ir karas greitai užsibaigtų. Bet jie datar gerai nujaučia, kad Daladje ir Cemberleno valdžios tokių žygių ne tik neremtų, o dar daugiau pultų. Ar nebuvo taip, kada Rusijos darbininkai griebėsi versti Rusijos valdonus, kurie norėjo tęsti karą ir toliau? Reikia atminti, kad Rusija tuo metu buvo Anglijos pusėj.

Bet dabartinė valdžia, Gallacher sako, Vokietijos gyventojus tiesiog baugina. Jis kalbėdamas nurodė:

Gi mūsų informacijų ministerija per radio informuoja, kad mes rengiamės trijų metų karui. Mes girdime pareiškimus, kad mes kovosime iki pergalės.

Jeigu tas yra tiesa, visa nauja karta bus sunaikinta.

Ar galima laimėti žmones šiam dideliui ir gal net kilniam tikslui, sakant, kad mes sunaikinsime visą kartą tęsdami karą, kad Aliantai nugalėtų vokiečius?

Jeigu jie suintinės tokios rūšies informacijas, jie pakinks viskam, ką mūsų propaganda atliko Vokietijoje.

Už ką gi šitas karas vedamas? Svarbiausias tikslas sumušti fašizmą.

Kad sumušti fašizmą, tie kurie atsakomingi už informacijų ministeriją ir kitus departamentus, turi būti liusio nuo fašizmo. Svarbiausiu dalyku yra tas, kad pastangos distriktas po distriktu įvesti fašistinius metodus šioj šalyj, būtų sulaikytos kuogreičiausiai.

Jis smarkiai kritikavo tuos, kurie stengiasi įvesti reakciją ir anglijoj. Paskui pasakė:

Turi būti aišku, kad klausimas sukasi ne apie Aliantų pergalę, o apie fašizmo sumužimą, o tą kovą ir propagandą gali vesti tik tie, kurie patys laisvi nuo fašizmo.

Jo manymu, reiktu valdžią reorganizuoti tokia kryptimi, kad į ją įeitu tokie žmonės, kurie turi žmonių pasitikėjimą.

Be abejonės, kuomet žmonės neliusio nuo fašizmo, jų vedama kova prieš fašizmą yra tik juokas. Štai kodėl Gallacher sako, kad Anglijos žmonės netiki, jog dabartinė valdžia ves karą

Pameni Tu?

Krito ir maigės lapai pagelte,
Vėjas juos švaistė, suko ratu.
Mūsų širdyse meilė bujojo,
Džingome laimėj — ašen ir tu.

Ėjom į priekį — lapai šlamėjo,
Dūsavo, rodės, platūs laukai,
Gal tai dėl mūsų baimė jie kėlė? —
Mes neatbojom — juk ne vaikai!

Mūsų širdyse meilė liepsnojo,
Ruonio vėjui neuzgesint!
Lapų deionei — mes nesustojom,
Tuos ką po kojų drįsime mint.

Rėpė mūs akys platųjį lauką,
Lauką be grožės, jau be žiedų.
Vėjo ošimas, rodėsi, taikė
Sypsa nuplėšti nuo mūs veidų.

Rudenio laikas, rods, pavydėjo,
Kam mūsų širdys turi kaitros:
Tas, kuris vieną laimę prarado,
Viltį lai gniauzia ir dėl antros . . .

Mes gi kaip tyčia — degėm, žėravom,
Rudenio rimtį draskėm juoku,
Mūsų akyse viltys spingsojo,
Mūsų širdyse — buvo jauku.

Krito ir maigės lapai pagelte,
Vėjas lyg barė užmu piktą . . .
Rodos tik vakar kelią tą ėjom, —
Pamenu esen . . . Pamėni tu?

St. Jasilionis

Pastabos

Hitleris neberanda draugų. Penktadienį kalbėdamas jis vėl pasauliui siūlė taiką. Tik po savo kalbos neranda draugų, kurie sutiktų tų pasiūlymų igyvendinimui tarpininkauti tarp jo ir Anglijos. Musolinis nenori tarpininkauti, kad betarpininkaujant neliktų įtrauktas karas. Jis nemato sau naudos, jeigu liks įveltas į karą. Italijos žmonės nenori kariauti. Jis tikisi daugiau laimėti laikydamasis neutraliai, nors ir spauda visu smarkumu užgria Hitlerio kalbą ir jo pasiūlymus.

Atrodo, kad taikos greitai nebus. Perdaug toli nuėjo vieni ir kiti, kad galėtų grįžti atgal be apčiuopiama laimėjimo. Kapitalistinių interesų susikirtimas pasiekė aukščiausią laipsnį. Bus didelis ir žiaurus karas.

Ši Kanados Amatų ir Darbo Kongreso Konvencija Pasukus Blogojon Pusėn

Draugas J. B. Salsbergas, vienas iš aktyviausių unijistų, Klarijone rašo, kad Kanados Amatų ir Darbo Kongreso Konvencija Londone neatliko to, kas reikėjo atlikti. Reformistiniai unijų vadai dėjo visas pastangas, kad pakentki unijų vienybėi. Jie visa nesiskaitė su unijų rezoliucijomis. Jis tarp kitko nurodė:

Pirmesnės trys Kongreso konvenc. (Montreale, Otta ir Niagara Falls rodė pakrypimą link vidujinės unijinės demokratijos, augimą supratimo istorinės nepriklausomų darbininkų rolės šiame neramiame istorijos perijode, ir augantį pasiryžimą išlaikyti vienybę kaip vyriausią sąlygą atsiekimui darbininkų siekių. Bet visai kitaip buvo Londono konvencijoj.

Londono konvencija, sako jis, buvo demokratinė tik iš viršaus. Tikrenybėje, tai ji buvus biauriu sugrįžimui prie tų laikų, kada reformistų vadų "šauka" stengdavosi viską pravarstyti pagalba grumojimų ir kitų metodų. Apie 50 atstovų elgesi visai nepadoriai. Delegatams buvę įsakytai balsuoti už jų pusę. Balsavimai buvę vedami varčošaui, kiekvienas atsistojęs turėjo pasakyti savo vardą ir pareikšti, už ką jis balsuoja.

Karo klausimu rezoliucija neuėjęs nei tiek, kiek Lloyd George pasakęs. Šios konvencijos rezoliucija nepasakius nei to, ką pasakius Kongr. konvencijos rezoliucija prasidėjus pereitam karui. Jis sako, kad net Roubuckas nurodęs, jog reikia saugotis nuo hitlerizmo namie, o unijų konvencija apie tai nepritarus nei vienu žodžiu, kas liečia jos rezoliuciją.

Jis nurodo, kad reformistiniai unijų vadai šioj konvencijoj pasirodė didesniais kapitalistų tarnais, negu laike pereito karo.

Buvę 40 rezoliucijų, reikalaujančių, kad būtų atsteigta unijų vienybė, bet su jomis reakcionieriai visai nesiskaitė.

ŠYFSENOS

Vienas jaunas vasarotojas pavuovęs trumpą laiką vasarvietėje, tuojau susimylėjo su viena ter buvusiu mergina ir nutarė vesti. Bet greitai jis sužinojo, kad toji mergina yra savo meilę pažadėjusi be jo dar keturiems vyrams, todėl jis ant rytojaus ją susitikęs ir pasiteiravo, ar tai yra tiesa.

— O kas tau del to apeina? — klausimą atšovė mergina.

— Aš tik norėjau žinoti, ar tai tiesa, kad aš galėčiau pas juos kreiptis prašydamas nupirkti žėnybinį žiedą, — paaiškino jaunikis.

Dabar Hitleris kreipiasi į Jungtinių Valstijų prezidentą Roosevelta, bet tas irgi nesutinka. Jis sutiktų tik tada, kai Anglija ir Francija iš kalno pasisakytų, kad jos sutinka daryti paliaubas.

Atrodo, kad taikos greitai nebus. Perdaug toli nuėjo vieni ir kiti, kad galėtų grįžti atgal be apčiuopiama laimėjimo. Kapitalistinių interesų susikirtimas pasiekė aukščiausią laipsnį. Bus didelis ir žiaurus karas.

Rumunijoj vėl neramumai. Susėktas pasikėsinimas ant karaliaus gyvybės. Teroras gimdo terora. Karalius žudo teroristus nazių šalininkus, naziai jam keršija. Naziai žudo karaliaus šalininkus, karalius jiems keršija. Ir taip be paliovos eina kova už galią ir valdžią. Rumuniją išliuosuos tik darbo liaudis, paėmusi valdžią į savo rankas.

Abelnai, visoje Europoje nesutikimai verda, kunkuliuoja. Jie neša žmonijai nelaimės ir mirtį. Tokia jau to pasaulio "tvarka".

Tik rytuose eina kurybinis gyvenimas, kur Sovietų Sąjunga įgauna daugiau įtakos. Ji rūpinasi žmonių gerove, ji stengiasi išlaikyti taiką ir mes lietuviai su džiaugsmu žiūrime į jos veiksmus, nes ir Lietuvoj dieneles giedrėja.

Lietuvos valdžia padarė pirmą gerą žingsnį, sutikdama su Sovietais padaryti apsigynimo sutartį. Būdamą gerj draugystėj su Sovietais, Lietuva jausis kaip už mūro. Drąsiai ir tvirtais žingsniais ji galės žengti pirmyn vystydama savo tautinę kultūrą ir gerindama žmonių gyvenimą.

Antrą gerą žingsnį Lietuva padarytu atsteigdama demokratiją. Lietuvoj turi būti atsteigta liaudies valdžia. Neišvengiamai tautininkų partija turi nuo valdžios vairo pasitraukti ir ji užleisti Lietuvos liaudžiai. Ji tą turės padaryti anksčiau ar vėliau. Geriau, kad anksčiau. Mažiau būtų pergyventa kancijos ir liaudis, atgavusi laisvę, greičiau galėtų pakelti Lietuvos gerbūvį.

Anglija su Francija per metų metus dėjo pastangas ir stengėsi sudaužyti Hitlerio "ašį" ir Musolinį atitraukti nuo Hitlerio, Sovietai tą "ašį" sudaužė vienu savo pasijudimu. Šiandien jau Hitlerio "ašies" nebėra. Musolinis nuo Hitlerio nusisuko, Japonija atsitraukė. Tą aiškiai mato ir vaikas.

Tai ar gražu kapitalistinei spaudai už tai dergti ir kolloti Sovietų Sąjungą?

Kanados premjeras King sako, kad jis nusistatęs išlaikyti Kanadoje demokratiją. Labai gerai, jei tas pareiškimas bus pildomas. Išlaikyti Kanadoje demokratiją yra vienas iš svarbiausių siekių. Bet jei ta "demokratija" bus pildoma suvaržant ir uždarinant progresyvius laikraščius, kaip padaryta su francūzų laikraščiu Clarte, tai ta demokratija, kaip ir tiesa, nuėis atbulon pusėn.

Zinoma, demokratijos išlaikymas daug priklauso ir nuo pačių žmonių. Reikia, kad žmonės už ją kovotu.

P. Grigaitis šmeižtus savo laikraštyje prieš darbinikišką judėjimą paskelbęs, džiaugiasi, kaip žąsinai ant kiaušinio pasodinę. Vargiai kas iš to išeis. Žąsinas dar nėra išperėjęs žasiukų nei vieno sykiu.

Apsivils ir Grigaitis savo džiaugsmu.

Z. J.

Liaudies Balso Vajus Visai Arti; Pradėkime Rengtis Jo Pravedimui

Draugės ir draugai, Liaudies Balso skaitytojai ir rėmėjai. Kaip kitais metais, taip ir šiais metais turėsime turėti vajų, kad sukelti aukomis ir kitais būdais ne mažiau \$1,000, taigi kad gauti bent 150 naujų skaitytojų. Kodėl Liaudies Balsui reikalinga tokios paramos manome jau nebėra reikalo aiškinti, nes tas buvo aiškinta kasmet ir labai plačiai. Nebent reiktų paminėti tai, kad šiemet finansinė Liaudies Balso padėtis daug blogesnė dėl to, kad prasiidėjęs karas visų daiktų kainas labai pakėlė. Jeigu karas užsitęs, galima įsivaizduoti, kad visų daiktų ir produktų kainos pakils dar daugiau. Todėl aukščiau minėta suma yra permaža patenkinimui reikalavimų, kad Liaudies Balsas eitų ir toliau tokio pat dydžio ir du kartu į savaitę.

Kad liaudiškas laikraštis šiose dienose yra labai reikalingas, ne-

gali būti ginčijama. Kapitalistiniai laikraščiai, kokie jie nebūtų, liberališki, ar konservatyviški, visi pučia į vieną dūją. Jie varo tokią propagandą, kokios reikalauja kapitalistų klasės reikalai. Darbo žmonių reikalus gina tik liaudies spauda. O kad šiandien yra kas gina, tai negali būti abejonės. Šiandien didžiausiam pavojui visos demokratinės liaudies teisės. Pavojuje ir ekonominės sąlygos. Kainos ant visų daiktų kyla, o algos stovi ant vietos. Pona fabrikantai jų nepakels be darbo žmonių spaudimo. Priėmimo galima pažymėti, kad šiuo metu Kanados valdžia uždarė duris visiems pažangiems laikraščiams iš kitų šalių. Liaudies Balsas palieka vieninteliu pažangiu lietuvių laikraščiu Kanados ribose.

Mes nerandame reikalo plačiai aiškinti visas aplinkybes, kurios kalba už tai, kad turi būti de-

damos visos pastangos, kad Liaudies Balsas būtų leidžiamas du kartu į savaitę ir nei kiek nesumažintas. Jūs tą gerai matote patys.

Siūlomos Kvotos

Liaudies Balso redakcija ir administracija rekomenduoja rajonams sekančias kvotas:

	Aukų	Skaityt.
I Rajonui	\$300	60
II Rajonui	400	60
III Rajonui	200	15
IV Rajonui	100	15

Čia, žinoma, minimum sumos. Turint mintyje, kad viskas brangsta, reiktų kvotas pasididinti, arba stengtis jas žymiai perviršyti. Kita, čia neįeina mūsų perspektyvos sukelti keletą šimtų dolerių pas amerikiečius. Kadangi dabar karas, galimas daiktas, kad šiemet su maršrutu bus daug sunkiau.

Šis vajas, mūsų manymu, turėtų būti vedamas bent kiek skirtingiau nuo kitų, kas liečia lenktynes. Pavyzdžiui, šale rajoninių lenktynių, turėti dar ir kolonijines lenktynes. Administracija rekomenduoja susigrupuoti sekančiai:

I Pirmą Grupę

- LLD 137 kuopa, Montreal.
- LLD 47 kuopa, Montreal.
- LLD 162 kuopa, Toronto.

II Antrą Grupę

- Edmonton, Alta.
- Winnipegas, Man.
- Suburis, Ont.

III Trečią Grupę

- Red Lake, Ont.
- Kapuskasing, Ont.
- Timmins, Ont.

IV Ketvirtą Grupę

- Hamilton, Ont.
- Tilburg, Ont.
- Windsor, Ont.

V Penktą Grupę

Fort William-Port Arthur, Ont
Central Patricia, Ont.
Weston, Ont.

I Šeštą Grupę

Vancouver, B. C.
Coleman, Alta.
Lethbridge, Alta.

I septintą grupę turėtų susimesti visi pavieniai, kurie negali prisimesti nei prie vienos kolonijos.

Šios lenktynės turėtų eiti naujų skaitytojų gavime ir senų atnaujinime.

Dovanos, sulyg administracijos supratimo, turėtų būti skiriamos sekančiai:

Kiekvienos grupės pirmam vadininkui skirti \$5.00 vertės dovaną ir paveikslą įdėti. Antra dovaną turėtų būti tik paveikslas laikraštį. Tokiu būdu kiekvienos trilypės grupės vadininkai gaus po dvi dovanas, kitaip sakant pirmas ir antras. Šitokiu būdu vedant vajų bus proga laimėti dovanas ir toms kolonijoms, kurios negali atsilaukiyti prieš didžiausias kolonijas.

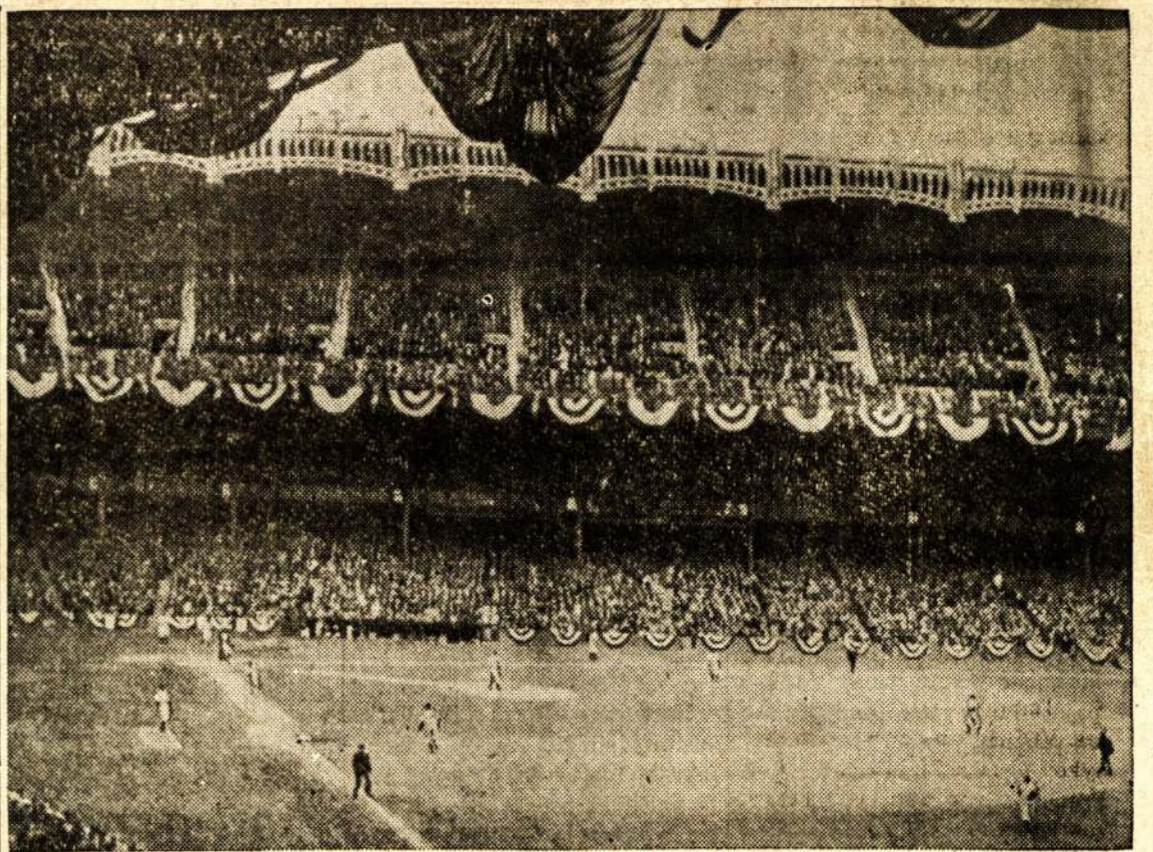
Čia dar galima pažymėti, kad gali atsirasti ir daugiau kolonijų, kurios panorės sudaryti tarpusaves lenktynes. Jos tą gali lengvai padaryti, mes su tuo pilnai sutiksime.

Dar vienas dalykas. Jeigu kurios kolonijos matote, kad mūsų suskirstymas nelabai vykęs, galite rekomenduoti pergrupuoti kitaip. Mūsų rekomendacija nėra galutinė. Bet galima pažymėti, kad nebus galima visas grupes pilnai lygiomis suderinti, nes jei ne viena, tai kita bent kiek didesnė, ar mažesnė.

Rajonai turi varžytis už trofį, kuri dabar randasi ketvirtam rajone, Edmontone. Kuris rajonas šiemet geriau pasirodys, tas perims trofį.

Tai tokie maždaug mūsų pasiūlymai. Būtų pageidautina, kad skaitytojai ir rėmėjai patiektumt savo pasiūlymus, jeigu turite.

Neužilgo bus išsiuntinėti laišku su atitinkamomis blankomis visoms organizacijoms. Bet tie-

Vaidzas Yankee stadiumo, kur įvyko rungtynės tarp Yanks ir Reds, S.A.V.

Tikrovė ir Juokai

(Karo užkulysiuose)

Gal ir per daug rašoma apie karą, kuris jau tęsiasi daugiau kaip mėnesį laiko. Atrodo, lyg jau nieko naujo ir negalima būtų parašyti. Skaitydami politikų kalbas, įvairių valstybių pareiškimus, bei jų veiksmus, lyg ir užmirštame save. Visą laiką sekdami Europos nuolatos besikeičiantį žemėlapi, kai kada ir nepamatom kas darosi pas mus "namie," ypač tas ryškias smulkmenas, apie kurias spaudoje mažai rašoma, nieko bendro su politika neturinčias, nors

laiškai planų nepakeis.

Vajų numatom pradėti pirmo gruodžio ir tęsti iki 15 sausio atėinančių metų, tai yra pusantro mėnesio.

Tikimės, kad visi draugai ir draugės mūsų atsikreipimą priimsite ir pradėsite rengtis ir diskusuoti, kaip šitą vajų praveisti.

Redakcija ir Administracija

tos smulkmenos yra labai charakteringos ir netiesioginiai sutampa su esama pasauline padėtimi.

Sovietų Sąjungos žygis palijusavimui Vakarų Ukrainos ir Baltgudijos, ne visų buvo teisingai suprstas, gi intensyvė kapitalistinė propaganda, tokiems dar daugiau pristatė galvosūkių. Sutartinas reakcijos puolimas visu frontu darbininkiško judėjimo ir šmeižiant Sovietų Sąjungą, nuplėšė kaukę visiems jų šūkams prieš hitlerizmą. Iš tos jų propagandos taipgi matosi, kad nežiūrint kaip jėms nesiseka Sovietus įtraukti į imperialistinę skerdynę, jie vis vien nepameta vilties, kad kada nors ją karanišvais. Kad būtų stipresni prieš Sovietų Sąjungą, jie savo propaganda stengiasi nustatyti darbininkų masės prieš tą tikrąją taikos saugotoją, kuri užimdama Ukrainą pastojų Hitleriui kelią Rytus ir Rumuniją. Neutraliza-

vus Pabaltijos ir Balkanų valstybes, karas liks daug mažesnis ir trumpesnis. Joms stovint neutraliai ir turint apsigynimo sutartis su Sovietais, visiškai Hitleris netenka progos tas valstybes kada nors paimti savo įtakon ir įtraukti jas į karą. Tai taikos žingsniai, kuriais eina Sovietų Sąjunga.

Karas, ypač imperialistinis, tai didžiausia žmonijos nelaimė. Nuod kiekvieno karo priklauso ateities kartų gyvenimas ir gerbuvis. Todel rimtai turime žiūrėti į vykstančią karo eigą, bet leiskime sau kartu ir nusišypsoti, nusijuokti iš kaikiurių nesąmonių, kurių pilna reakcinė spauda ir radio. Ir juoku galime teisybę pažinti.

Paskelbus Vokietijai karą, visos propagandos priemonės liko atsuktos prieš Hitlerį, kaip didžiausią, jų supratimu, visos a-

(Nukelta ant 6 pusl.)

Joe Di Maggio (kairė) geriausias Yankių lošikas, ir Ernie Lombardi, Raudonųjų lošikas, kalbasi apie rungtynes.

ISPANIJOS RESPUBLIKOS FRONTUOSE

Lietuvių Savanorių Atsiminimai 1936—1939

IŠ MADRIDO APGYNIMO KOVŲ

Rašo A. K.

(Tėsinys)

Nustojus bomboms sprogti, vėl visas didmiestis juda-kruta, kaip skruzdėlynas, valosi padarytas žaizdas ir priprastas gyvenimas eina senąja vaga.

MADRIDIEČIŲ DEKINGUMAS

Už suteiktą sunkiose valandose pagalbą, madridiečiai nepaprastai mylėjo tarptautinius savanorius ir mokėdami rodė savo dėkingumą.

Pasirodys mūsų auto-sunkvežimis Madrido gatvėse, visuomet būdavam perlydėti sveikinimais pakeltom kumštım ir šauksmais — "Salud, camaradas internacionales!"

O pavyzdin, užėisi į barą išgerti stiklą alaus, jei ten rasis madridietis milicianas, jie niekuomet neleis tau mokėti pinigų. Jei ir norėtum apsimokėti — padavėjas nepriima, atsisako: — "Ya pagado, camarada. . . ." Imi aiškintis, dėkoti, kad nereikia, nes mes pinigų turime. Bet jis tau aiškintis daug nesiudoda. Atsakys, kad ispanai mums daug daugiau skolingi ir tuoj pašauks dar po vieną alų su juo bendrai išmesti. Ir taip užsimezga draugiškas pasikalbėjimas. Tuo pasinaudodamas ima sakyti mūsų adresu net neužsitarnautus komplimentus. Tik girtų madridiečiai aiškiai nepakėsavo. O tokių, mūs tarpe, veiks ir nebuvo.

Arba priešis prie kino ar teatro kasos, retai pasitaikydavo, kad tau priseitų pirkti bilietas. Madridietis prašo padaryti jam ma-

lonumą — priimti iš jo del tavęs nupirktą bilietą. Tramvajum ar metru važiuok kur nori ir kiek nori — pinigų neima. Į pasiūlymą apsimokėti, tarnautojas, draugiškai nušvitusiu veidu atsisako: "No, no, internacionales, no pagan . . ."

Jei užklausi, kad ir madridietės moteries ar merginos, kur ta ar kita gatvė, įstaiga ar lėjimas į metrą, visuomet su didžiausiu rūpestingumu nurodys. Arba, jei turės laiko, pati naves iki ieškomos vietos, skaitydama tai sau už garbę ir pareigą.

Libiausia mūs mylėdavo Raudonojo Kryžiaus aukų rinkinkės. Parinktos jaunos gražuolės, mikliai nardydavo tarp minios rinkdamos aukas ligoninėms. Reikalas remti ligonines — buvo mums arti prie širdies ir mes į jų dėžutes kartais įmesdavom ir stambią banknotą. Už tad jos visur mus pamatydavo ir maloniai sutikdavo užkalbindamos. Baltuose slaugės rūbuose, jos atrodydavo tiesiog žavėtinios. Ypač, kai žmogus pabuvęs fronto šurkštumuose, čia vėl pajusdavai visą jaunystės jėgą ir meilę gyvenimui, užslopiną tranšėjų purve . . . Ir taip, ne vienas iš mūsų jaunas vyrukas, grįždavo atgal į frontą su užsikūrusia audra širdyje, palikęs Madrido puikią pažintį . . .

Tokia simpatija Madrido žmonių, mus stačiai elektrizuodavo. Matei, jog čia kiekvienas supranta visu platumu tą misiją, kuriai mes esame atvykę Ispanijon. Matei, kaip ant kiekvieno žingsnio, už tai visu atvirumu tau rodo savo berybį dėkingumą.

Be, visgi, po pustrėčių metų — priešas Madridė.

Sudaužytose ir apkruvintose jo gatvėse, fašistai rengia "triumfo" parodus. Tačiau ar

Franco ir jam dirigavę užsienio generolai gali pasigirti pergale ant Madrido? Ne, niekuomet! Ne, jų vadovaujama maurų legionierų, juodmarškinių ir nacių armija madridiečių nenugalėjo: ginklu heroiško Madrido jie nepaėmė!

Madridas į savo priešų rankas, kartu su visa Ispanijos liaudimi, pateko del tos pat išdavigos Vakarų Europos Demokratijų politikos, kuri leido fašizmui palaidoti Austrijos nepriklausomybę, sudraskyti gabalais Čekoslovakiją, pavergti Albaniją ir toliau leidžia grūmoti pasaulio taikai bei tautų nepriklausomam gyvenimui.

VIENA IŠ FAŠISTŲ ATAKŲ JARAMOS FRONTE

Rašo: J. TIM

Aštuoniolika Brigada buvo organizuojama įpusėjus lapkričio mėn. 1936 m. Aš į šią brigadą įstojau 22 d. Buvau šioj brigadoj aš vienas lietuvis ir dar šeši portugalai, o šiaip visi kiti vietiniai ir ispanai gyvenusieji Francijoje.

Ši brigada buvo organizuojama Albacetes provincijoje. Po dviejų mėnesių jau buvo užtektinai gerai priruosta vykimui į frontą, tiek disciplinos, tiek technikos atžvilgiu. Vieną dieną labai nudžiugome kuomet mums atvežė dideles skrynias. Visi šokome iškrauti, visi pradėjo šaukti "mantequilla rusa, mantequilla rusa," (rusiškas sviestas), — tai buvo šautuvai. Visi džiūgavo, kad jau tuoj išvažiuosime į frontą fašistų mušti, nes daugelis nieko kito nenorėjom ir nerimavom, trokšdami vykti į frontą. Kiti gi, ramesnio būdo tenkinosi tuo, kad jau nors kartą išveš į frontą; bendrai visi buvo linksmūs ir vsiur girdėjosi: vivai — šūkliai, kaip išsireiškimas padėkos už solidarumą toms šalims, kurios siundavo ginklus "mantequilla" vadinamus. Ant rytojaus buvo išdalinti šautuvai. Visi greitai išmoko užsitaistyti šautuvą, paskiau buvo daromi

pratimai šaudyti į taikynį ir apskritai, pratimai su šautuvu, nes be jo jau visi mokėjo.

Vykstam į Frontą

Tai buvo 1 d. vasario 1937 m. Įsakymas visiems būti pasiruošus. Visi tą įsakymą išgirdę linksmai uždainavom; kas tai didelio kilnaus, kiekvienas peryveno pirmą sykį savo gyvenime tokį momentą. Kareiviai ir vadai, visi vieną ir tą patį jautė. Kalbėjosi ir plojo vienas antram, apsikabinę į petį. Tą dieną lijo ir mes išėjom lyjant ir taip turėjome eiti apie 12 kilometrų lig stoties, kur sėdom į traukinį. Mes manėm, kad važiuojam į Madrido frontą. Lietuvi lyjant be pertraukos, ėjom lig stoties, bet tai gera ir smagu, ėjome dainuodami . . . Jau vakare mes susėdome į traukinius ir išvažiavome. Išlipę iš traukinio Alcazar de San Juan, nuo čia važiavome autobusbais lig Aranjuez, o iš ten dar truputį pavaziavome ir paskui ėjome pėsti, nes jau daugiau važiuoti buvo negalima, jau buvome netoli pozicijos, Jaramos fronte.

Priėjome Titulce miestelį, perėjome tiltą ir ėjome linkui Cienpozuelos, o nuo šito miestelio, atstume kokių 500 — 600 metrų, buvo ugnies linija. Mes turėjome pakeisti kitą kariuomenės dalį, kuri ten stovėjo. Mūsų grigada užėmė frontą. Pirmas batalionas, kuriame aš buvau, užėmė Cienpozuelos barą.

Fašistai Atakuoja

Tuo laiku Jaramos fronte ėjo smarkūs mūšiai; tai buvo po smarkiausių Madrido mūšių. Atmušti nuo Madrido fašistai skverbėsi apsupti Madridą iš Jaramos pusės, bet čia taip pat buvo sulaukyti. Mūsų brigada dar naujai atėjusi į frontą buvo pasirengusi atakuoti fašistus ir nelaukti kol jie atakuos. Bet fašistai tą nujautė — sutraukė ton vieton daugiau jėgų ir puolė mūsų batalioną, nes šis batalionas buvo užėmęs strateginę vietą.

6 d. vasario, 8 valandą ryte fašistai pradėjo ataką. Pirmiausiai pradėjo mušti artilerija: lengvoji ir sunkioji. Taip šaudė per

tris valandas laiko.

Supratom, kad bus ataka mūsų veik netikėta, todėl, kad toj vietoj jau mėnuo ar daugiau, kaip buvo ramu, nors artimos apylinkėse griaudė kanuolės ir ėjo smarkios kovos. Užtat čia jau buvo šioki toki apkasai, prasti, bet iki pusės buvo galima pasislėpti, o atsitūpus, žinoma, ir visai žmogus pasislėpdavo. Nors ir prasti apkasai, bet tai turėjo didelės vertės per ataką. Kol fašistų artilerija šaudė, tai mes tupėjome tuose apkasuose, laukėme kol pradės atakuoti pėstininkai. Numanėme, kad čia atakuos maurai (afrikonai). Bombarduojant artilerijai, iš pradžių buvo kiek baisu, bet greitai apsipratome ir jau nebuvo baisi toji artilerija. Nebuvo baisu todėl, kad granatų krito labai daug, palyginus taip, kaip nuo obelies krečiami obuoliai, o žalos visai mažai padarė; žinoma, iš tiek daug pasitaikė, kad įkrito į apkasus ir ten vieną kitą sužeidė. aVidžą darė labai baisu, užė, staugė su didžiausiu trenksmu. Iš syk manėme, kad ant tos vietos, vien nuo granatų nieko nebeliks, bet kaip jau įsitikinom, kad ištikrųjų žemėje ar duobėje pasislėpus ne taip jau pavojinga. Taipgi pamatėm, kad didelė dalis sviedinių nesprogsta, o dar labiau tos, kurios įkrinta į apkasą. Tuomet mes įsidrąsinome ir pakėlė iš apkasų galvas žiūrėdavom ar dar neateina maurai.

Neilgai trukus, už kokie pusantro kilometro pasirodė fašistų tankai, šliaužianti stačiai link mūsų, o paskui tankus ėjo maurai. Buvo įsakymas nešauti nei vieno šūvio, kol prisiartins maždaug apie 400 metrų. Kareiviai įsakymą pildė: nei vieno šūvio, kol prisiartino nurodyto atstumo. Kai fašistų devyni tankai jau buvo netoli, mes atidarėme ugnį, bet greitai pastebėjom, kad maurai, kurie ėjo iš paskos tankų, buvo sugulę ant žemės už kokių 1000 metrų. Pirmyn važiavo vien tik tankai. Tankus patiko mūsų viena prieš tankinę patranka, kuri šaudė į juos kiek tik galėjo. Vienas fašistų tankas ėjęs priekyje kitų, greitai liko sugadintas mūsų prieš-tankinės patrankos šūviu.

(Bus daugiau.)

Lietuvoje

NUTRAUKTAS ORO SUSISIEKIMAS

Kaunas. — Nuo rugsėjo 4 d. nutrauktas reguliarusis oro susisiekimas tarp Kauno ir Palangos, kurs per visą vasarą buvo palaikomas Susisiekimo Ministerijos dvimotoriniais 7 vietų lėktuvais "Darius" ir "Girėnas". Lėktuvai visą sezoną turėjo didelį pasisekimą ir prisidėjo prie oro kelionių išpopuliarinimo. Taip pat daug gelbėjo pašto greito pristatymo reikalui, nes laiški ir laikraščiai iš Kauno į pajūrį buvo pristatomi per vieną valandą.

Elta Praneša Pirmųjų Karo Dienų Padėtį Kaune

Kaunas. — Vokietijos Lenkijos karo pirmąją dieną Kaunas pergyveno su rimtimi, bet be didesnio susijaudinimo. Mat, igudę sekti įvykius per radiją, dauguma kauniškių ir rugsėjo 1 d. ryta anksčiau jau sėdėjo prie radijo priimtuvų, iš kurių 7 val ryto jau suprato visą padėtį rimtumą. Taigi, prasidedant įstaigose darbui, žinios apie karo pradžią buvo jau pasklidusios po visą miestą. Iš karto judėjimas gatvėse tartum pagyvėjo. Pirmosios pasirodžiusios laikraščių laidos buvo bematant išgrobstomos. Pastebėtina, kad šiomis dienomis laikraščius perka ir gatvėse skaito nebe vieni vyrai ir suaugę, bet ir moterys, jaunos mergaitės, vaikai. Žmonės susibūrę gatvėse dalinosi įspūdžiais, darė savo išvadas, spėjolimus. Prie atvirų langų, pro kuriuos aiškiai girdėjosi radijo pranešimai, būriai sustoję lauko pusėje klausėsi Kauno, Varšuvos, Berlyno žinių. Šiaip visas gyvenimas pasiliko visiškai normalus. Nei vidujiniai, nei išoriniai Kaune nesijautė žymiai, kad visai netoli kaimynistėje užvirė karštos žūbtūtinės kovos. Vakar kaip tik prasidėjo nauji mokslo metai ir tūkstadienį linksmų vaikų traukė į mokyklas ir gimnazijas. Visur darbas ejo normaliai. Banuose kaip paprastai kiekvieno mėnesio pirmą dieną, darbdaviai normaliai mokėjo algas, pirkliai mokėjo vekselius. Įvykiai nebuvo jaučiami ir prekyboje, išskiriant, kad kai kurios šeimyninės, atsimindamos karo metų praktiką, pasiskubino apsipirkti didesniais kiekiais maisto produktų. Daug daugiau žmonės pirkosi cukraus, druskos, žibalo bet už vis daugiau pirkto laikraščių. Iš įvairių vietų pranešama, kad ir visame krašte pritrūko laikraščių.

Pasiruošia Oro Atakoms

Kaunas. — Kaip kitos neutralios valstybės, taip ir Lietuva, atsargumo dėliai, yra susirūpinusi sostinės ir kitų didesnių centrų priešlėktuvine ir priešchemine apsauga. Tam tikros įstaigos yra paruošę apšvietimo ir teikia patarimų, kaip apsaugoti pavojingas atveju, ir kaip išsikasti slėptuves, kur įsigyti dujokaukių ir t.t.

DAR VIS REMIA GINKLŲ FONDA

Kaunas. — Studentas A. Pintuševičius atsuntė per "Liet. žinių" redakciją iš Pandelio 10 litų Ginklų Fondui ir pasižadėjimą kas mėnesį mokėti G. F. po 2 litu. Savo laiške aukotojas rašo: "Europos dangus apsiniauškė. Kaimyninėse valstybėse žvanga ginklai. Visų gerų Lietuvos piliečių troškimas, ypač dabartiniams audringais laikais, išlaikyti laisvą nepriklausomą Lietuvą. Apsisaugoti nuo visokių eventualumų, svarbu vaidmenį vaidina ne tik žmonių skaičius, bet geras ir kvalifikuotas modernus apsiginklavimas... Tikiuosi, pats materialiai apsirūpinsiu, šį kulkų mėnesinį mokestį dar padidinti, kiek galėsiu."

Skėmių kaimo (Baisogalos valsč.) ūkininkai, minėdami Tautos šventę, rugsėjo 8 d. suaukavo 250lt. šautuvus pirkti, suprasdami, kad tik ginkluotomis pajėgomis gali būti išlaikytas ne-

STATYS ANTRĄ CEMENTO FABRIKĄ

Kaunas. — Trys inžinieriai susitarė steigti antrą cemento fabriką Lietuvoje. Fabrikui vieta parinkta prie Akmenės. Pirmasis fabrikas Steigiamas Skirsnemunėje, netoli Jurbarko.

KAM SAUSRA PAGELBEJO

Kaunas. — Esant sausai karštai vasarai Lietuvoje šiemet gerai užaugo visokie pietiniai augalai, vynuogės, melonai, ryzinkos ir tt. taip pat puikiai užderėjo pradama Lietuvoje plačiau sėti kiniškoji soja.

NAUJA AUKA GINKLŲ FONDIUI

Kaunas. — Prieš keletą dienų atvykęs pas krašto apsaugos ministrą ats. kapitonas Stasys Skeberdis su žmona įteikė Ginklų Fondui savo jungtųjų žiedus. Krašto aps. ministras jiems padėkojęs, aukas perdavė paskirtajam tikslui. Tokia auka yra tikrai brangiausias šeimos turtas, kurio šiaip ir didžiausioje bėdoje šeimos neišleidžia. Tai tik Tėvynės meilė, kuri yra auktesnė už visus kitus jausmus, paskatina savo tėvynės laimei aukoti tokias brangias dovanas. Tokiais pavyzdžiais Lietuva didžiuojasi.

Ragina Lietuvos Žmones Laikytis Ramiai

Kaunas. — Kariuomenės Pirmųjų Sąjunga, Savanorių S-ga, Atsargos Karininkų S-ga, Šiaulių S-ga, Tėvynės S-ga, Lietuvos Tautininkų S-ga, Katalikų Veikimo Centras, Jaunųjų Ūkininkų Ratalių S-ga, L.T.J. Jaunosios Lietuvos S-ga, Pavasario Federacija ir Skautų Sąjunga bendrai išleido atsisaukimą į visuo- menę, kur be kt. sakoma: Šiandien kiekvienas iš mūsų jau ne tik už save atsako, bet už visą tautą. Iš kiekvieno atskiro mūsų elgesio yra sprendžiama apie mūsų tautos pajėgumą, vertę ir garbę. Kiek mes patys save gerbsime, tiek mus ir kiti gerbs. Negali iš kitų pagarbos reikauti tas, kas pats save negerbia. Savo teises, savo garbę, savo jėgą tauta parodo elgesiu ir veiksmais. Toliau atsisaukime išdėstoma papunkčiui, kaip reikia kovoti su gandy skleidėjais ir patiems susivaldyti, būti stiprios dvasios ir pasiryžus ginti Lietuvos laisvę ir gerovę, stiprinti tautos vieningumą ir vengti savitarpio nesupratimų, visomis išgalėmis dirbti tėvynės stiprinimo darbą ir skirti visas jėgas ir visą laiką patvariai krašto ateičiai kurti.

Šiltinė Dar Tebesiaučia

Suv. Kalvarija. — Vasarą pasirodžiusi Suvalkų Kalvarijoje vidurių šiltinė dar tebesiaučia. Ja serga daugelis žmonių visoje apylinkėje. Daugiausia ją užsikrečia nuo vandens, atrodo, kad kas lyg nuodytu vandenį. Miestelio savivaldybė rūpinasi apsaugoti savo gyventojus ir kasa mieste du šulnius, kad žmonės nereikėtų naudoti upės vandenį, nuo kurio jie ir užsikrečia liga. Vienas šulynus jau iškastas 100 metrų gilumo, bet vandens dar vis nėra. O antrą bekasant užtikta uola, kuri darba labai sutrukdė, uola sprogdina ir todėl užima daugiau laiko. Įtaisius šulinius, kalvarijiečiams bus lengviau apsaugoti nuo ligos.

Taipgi psichiatrinėje ligoninėje rengiasi dezinfekuoti kanalizacija išeinančias ir upę visokias išmatas. Tas išmatas dezinfektuos specialiais prietaisais. Keista, kad žmonės toje apylinkėje visą laiką turėjo naudoti tos upės vandenį maistui ir gerimui, kurį iš miestelio subėga įvairios srutos. Laikas buvo tuo ne dabar, bet metai metai anksčiau susirūpinti.

utralumas bei apsiginta nuo užpuolimų. Pinigai per Žemės ūkio ministrą pasiūsti Ginklų Fondui.

Alytus. — Ruošiamą Dzukijos dainų šventę, kuri turėjo įvykti rugsėjo 3 d. komitetas atidėjo neribotam laikui dėl prasidėjusio karo. Tai šventei buvo labai ruošiamasi ir visi Dzukijos chorai ir dainininkai rengėsi dalyvauti. Atrodo, kad šios dainų šventės šiais metais nebus galima turėti ne tik dėl pasaulinės padėties, bet ir dėl to, kad jau žiema sparčiai artėja, o žiemai atėjus tokios šventės nėra įmanoma daryti.

BANKRUTAS PRIVEDE PRIE SAUZUDYSTĖS

Šiauliai. — Autobusų koncesioninkas Češmanas subankrutavo ir įpaukė nusiminimam nuvyko į Kelmės žydų kapines ir ten nusižudė. Jis praradęs autobusų biznyje apie 30,000 litų. Susibankrutavęs koncesioninkas įreipėsi į miesto savivaldybę prašydamas duoti jam paramos ir paskolinti 10,000 litų, bet miesto valdyba paskolos atsisakius duoti ir vietoj to, pati paėmusi ir savo rankas valdyti Šiaulių miesto autobusų susisiekimą.

Kiek tai bereikalingo darbo ir išvaidų. Štai paveiksle matote vandens rezervuarą vidury gatvės

viename Anglijos mieste del gaisrinimo gaisrų atsitikime oro atadens rezervuarą vidury gatvės

bas būtų bereikalingas. O šis pavyzdys yra tik lašas jūroje, palyginus su tuo, kas yra daroma sąryšy su karu.

Klaipėdos Kraštas ir Rytprūsiai

Klaipėdos kraštas administraciniu atžvilgiu dabar atitekęs vadinamam Prūsų kraštui, Rytų Prūsų provincijos administracijos organams. Kaip žinia, paskirti Vokietijos kraštai anksčiau turėjo savo ministerinius vienetus. Ypačiai Prūsų kraštas su sostine Berlynu turėjo visą ministerijų tinklą, bet nacionalsocialistinės santvarkos reformos paveikė visus Vokietijos kraštus kartu su Prūsų kraštu. Visų kraštų ministerijos panaikintos. Prūsų kraštui paliko tik vadinama ministerio pirmininko institucija, bet praktiškai ji neveikia. Prūsų krašto ministru pirmininku yra pats Goeringas. Visi kraštai dabar netarpiškai palaik administracinius ryšius su reicho centru Berlyne.

lio, o šiaip Vokietijoje vidutiniškai tuo pačiu laiku natūralaus prieauglio yra tik 7. Klaipėdos krašte natūralus prieauglis buvo mažiausias visoje Lietuvos teritorijoje, jis pasiekdavo vos 3 — 5 vienam gyventojų tūkstančiui. Paskutiniiais statistikos duomenimis Klaipėdos krašte buvo 152,000 gyventojų, iš jų apie 48,000 Klaipėdos mieste. 1925 metų statistikos duomenimis Klaipėdos krašto gyventojai tautybėmis taip pasiskirstė: lietuviai 37,000 arba 26,6%, klaipeidiškiai 34,000 arba 24,2%, vokiečiai 59,000 arba 41,9%.

Nepatikrintu apskaičiavimu, šių metų pradžioje gyventojų tautybės statistika buvo kiek pakitusi lietuvių tautybės naudai, būtent lietuvių tautybės gyventojai sudarė jau 28,1%, klaipeidiškiai 22,9% ir vokiečiai 41,8%. Vadinasi, klaipeidiškių skaičius kiek sumažėjo ir lietuvių padidėjo, o vokiečių beveik paliko kaip ir 1925 metais. Verta pažymėti, kad klaipeidiškių varūna daugiausia vadinosi lietuvių, tik jie norėję tuo lyg skirtis nuo Didžiosios Lietuvos lietuvių Krašto gyventojai vokiečiai yra tautiškai pakankamai susipratę ir klaipeidiškiais niekada nesivadino. Vokiečių statistiniai duomenimis 1925 metais dabartiniam Klaipėdos krašte gyveno 68,066 lietuviai, 68,600 vokiečių ir 1,400 žydų. Pagal pavardes dabar Klaipėdos krašte turėtų gyventi 65,8% lietuvių, 26,1% vokiečių ir nedaug kilmės 8,1%.

Kaip žinia, šiais metais buvę Vokietijoje gyventojų surašinėjimas, tačiau Klaipėdos krašte gyventojų surašinėjimo nebuvo.

ZMONES LAIKO PINIGUS NAMIE PASLEPĖ
Kapčiamiestis. — Nežiūrint, kad Lietuvoje bankų tinklas gan plačiai išplėstas, daugelis valstiečių savo pinigų laiko namie kur paslėpę ir tik gaisro ar kokiai kitai nelaimai ištikys, tokie pinigai paslėpimai iškyla aikštėn. Neseniai Kalvių kaimo įvyko didelis gaisras, kurio ugnyje sudegė trys ūkininkai ir Barausko namie paslėpti 1,000 litų. Šiame kaime gaisrui kilti pakankamai mažos priežasties, nes namų stogai visi šiaudiniai ir kaimas dar tebėra neišskirstytas į vienkiamius. Todėl ir šiam gaisrui kilus, ugnies jokiū būdu nebuvo galima likviduoti, nors visas kaimas subėgo gaisro gesinti. Visa laimė, kad vėjas pūtė nuo kaimo, todėl sudegė tik trys ūkininkai, jei vėjas būtų pūtęs priešingon pusėn, būtų visas kaimas sudegęs ir nuostoliai dar didesni. Šiame gaisre padaryta nuostolių už 10,000 litų.

Rauda žmonės nelaimės ištikti, bet dar blogiau jaučiasi Barauskas, kurio ne tik namai, bet ir santaupos sudegė.

Pažymėtina, kad Rytų Prūsų kraštas, kuriam dabar prijungtas Klaipėdos kraštas, duoda didžiausią gyventojų prieauglį visoje Vokietijoje, būtent, 1937 metais vienam gyventojų tūkstančiui čia buvo 10,9 ir 1936 metais — 11,7 natūralaus prieaug-

Pažymėtina, kad Rytų Prūsų kraštas, kuriam dabar prijungtas Klaipėdos kraštas, duoda didžiausią gyventojų prieauglį visoje Vokietijoje, būtent, 1937 metais vienam gyventojų tūkstančiui čia buvo 10,9 ir 1936 metais — 11,7 natūralaus prieaug-

Pažymėtina, kad Rytų Prūsų kraštas, kuriam dabar prijungtas Klaipėdos kraštas, duoda didžiausią gyventojų prieauglį visoje Vokietijoje, būtent, 1937 metais vienam gyventojų tūkstančiui čia buvo 10,9 ir 1936 metais — 11,7 natūralaus prieaug-

Mėsininkas Savo Reikalą Išsprendė Su Peiliu

Vilkaviškis. — Jau buvo trumpai rašyta apie Vilkaviškyje įvykusią žmogžudystę, kurioje Stanaitis nužudė savo biznio partnerį Gudaitį.

Dabar kiek plačiau paaiškėjo pati žmogžudystė ir jos priežastys. Stanaitis nuo senai Vilkaviškyje turėjo mėsinę, bet buvo labai apsilėdęs ir nešvariai ją užlaikė, todėl šiemetams negavo savo vardu leidimo. Kad tą trūkumą apėjus, jis pasikvietė partnerius Gudaitį ir jo vardu mėsinę atidarė. Biznis ėjo puseitainai, bet sutikimo tarp jų nebuvo. Kiekvieną kartą Stanaitis išsigėres (ką jis mėgdavo dažnai padaryti) kabindavosi prie Gudaičio iš ko kildavo barniai, kurie nuolatiniai ir tęsėsi. Nėkurios žvėrtros akys ir lengvi lėšūvėliai pašnibzdoms pasakojė, kad Gudaitis turėjo igavęs simpatiją prie Stanaitienės ir tarp jų ėjęs slaptos meilės romansas, ką nujausdamas Stanaitis dar labiau ėmęs Gudaičio neapkęsti.

Šį kartą, kada žmogžudystė įvyko, žmonės iš gatvės išgirdo, kad Stanaičio stuboj gėva išdėlinčiai ir barniai ir jų paklausyti susirinko nemažas burys. Staiga atsidarė durys ir laukan išsiveržė abu mėsininkai. Gudaitis tuojau metėsi gatvėn ir pasileido bėgti, o Stanaitis puolėsi jį vyti šaukdamas: "Jis norėjo mane kirvui nukirsti". Bet Stanaitis buvo greitesnis, netrukus Gudaitis sukniubo ir daugiau nebesikėlė. Pribėgę žmonės pamatė, kad jo gyvybė gesta ir pradėjo šaukti: "Stanaiti, žmogų užmušė!" Tada Stanaitis spruko kieman ir norėjo pasislėpti, bet žmonės jį nepaleido, vis sekė jį iš paskos kartodami, kad jis užmušė žmogų. Tuo tarpu pribuvo pasienio policija ir Stanaitį vienmarakiliu suėmė nusivežė. O žmonės Gulaitį tuojau nuvežė ligoninėn, kur jis neatgavęs sąmonės nežilgo mirė. Jo galva buvo sužalota; o viduriai perplauti mėsininkų peiliu.

Tai taip mėsininkas Stanaitis ir išsprendė mėsininko peiliu savo reikalus ir užbaigė kiverčius. Dabar prasidėjo jam naujas gyvenimas, kur jokia peilio negalės gauti paimti į savo rankas, o Gudaitis amžiną ramybę.

TVARKYS PRIENŲ MIESTELI

Prienai. — Čia jau sudaryta komisija iš savivaldybių atstovų ir vidaus reikalų ministerijos, kuri rūpinsis kaip sutvarkyti miestelio išvaizdą. Dabar viduryje miestelio yra daug tuščių žėnės sklypų neapstatytų ir namai statomi toliau nuo miesto, paterikusoje tykaroje. Tas sudaro ologą miestelio vaizdą ir jo gyventojams nepatogumų. Todėl toji komisija peržiūrėjus visus neapstatytus žėnės sklypus išdirbs planus ir vers jų savininkus, kad jie juos apstatytų namais, arba parduotų tiems, kurie sutinka ten statyti namus.

GAISRAS KAIME

Kazlų Ruda. — Šiomis dienomis Bebruliškio kaime staiga kilęs gaisras sunaikino ūkininko K. Dabravolskio gyvenamąjį namą su visais drabužiais ir baldais. Ugnis padarė nuostolių apie 2,000 litų. Gaisro priežastis labai neaiški. Atrodo, kad buvo kieno nors namas padegtas. Įtariamui išaiškinti vedamas tyrinėjimas.

Advokatu. Kontora
M. S. Millstone
455 Spadina Ave., Toronto
Telefonas: RA 6125
Rezidencijos EL 7922

Drauge, ar jau atsinaujinai pasibaigusią prenumeratą?

Kas Naujo Pasaulyje

Trumpa Pasaulinių Įvykių Apžvalga

Vokietija Jau Paklūpyta Ant Kelių

Dar tik mėnuo laiko, kaip šis karas tęsiasi, o Hitleris jau pralaimėjo. Jis jaučiasi, kad viskas, ko jis tikėjosi, jau dingio. Už tai jis dabar taip prašo taikytis. Bet ji sumušė ne jo "priešai," o "draugai," kaip nekuri laikraščiai perstatė.

Pradėdamas šią karą Hitleris turėjo mintyje ne vakarų frontą, o rytų frontą. Visas jo "pajus" buvo rytuose. Sudaręs su Sovietų Sąjunga nepuolimo sutartį, Hitleris tikėjosi užkariauti Lenkiją, o tada Rumuniją ir kitos Balkanų valstybes būtų buvusios paklūpytos be didelio vargo. Tur būt ir Anglija ir Francija manė taip bus, todėl ir nedarė tinkamo spaudimo vakaruose, kad išgelbėti Lenkiją. Juk kai Hitleris tinkamai įsigalės rytuose, tuomet bus lengviau sukurstyti ji prieš Rusiją.

Bet taip nebuvo. Sovietų Sąjunga, matydama, kad Lenkijos veldžia ir jos armijos vadovybė jau pabėgo ir vokiečių niekas neliesulakys, tuojuo pasiutė Raudonąją Armiją, kuri per kelias dienas užėmė pusę Lenkijos ir pastojo naziams kelią linkui Rumunijos. Kad ir labai nerodrom, Hitleris buvo priverstas sukti su tuo faktu, kad į rytus kelias jau uždarytas.

Tas dar ne viskas. Sovietų Sąjunga tuojuo pradėjo vesti derybas su Pabaltijo valstybėmis, kad išvyti Hitlerio įtaką iš Pabaltijo valstybių. Tos Sovietų Sąjungos pastangos davė labai gerus rezultatus. Estija ir Latvija jau pasirašė su Sovietų Sąjunga savitarpinės pagalbos sutartis. Pagal tas sutartis Sovietų Sąjunga dabar stiprina tų šalių apsigynimo jėgas, stato laivyno bazes ir aerodromus ir t.t. Tokias derybas veda ir su Lietuva. Kada šiuos žodžius skaitysite, gal ir Lietuva bus jau pasirašiusi su Sovietų Sąjunga tokia pat sutartį, kokią pasirašė Latvija.

Dabar jau ir reakingiausi laikraščiai pripažįsta, kad didžiausį Hitleriui smūgį uždavė Sovietų Sąjunga. Sovietų Sąjunga užkirta Hitleriui kelią linkui Rumunijos, taipgi išvyti iš Pabaltijo valstybių.

Visos nesąmonės, kad Sovietų Sąjunga susitarė padėti Vokietijai nuėjo ant vėjo. Patys aršiausi rėksniai šiandien pripažįsta, kad Ribentropas buvo pakviestas į Maskvą susipažinti su faktu, kad į rytus kelias jau užsibaigė.

Tokių tai faktų prispirtas Hitleris dabar maldauja taikos. Paskutiniai pranešimai sako, kad Hitleris pageidauja, kad prezidentas Rooseveltas tarpininkautų.

Sovietų-Vokiečių Sutartis Gelbsti Vokiečių Darbininkams

Hitlerį verčia maldauti taikos ir kitos priežastys. Vienas Vokietijos industrialistas atvykęs į Amsterdamą pasakoja, kad nuo to laiko, kai Vokietija pasirašė nepuolimo sutartį su Sovietų Sąjunga, Vokietijoje revoliucinis veikimas tiek pagyvėjo, kad jis pastebimas viešumoje visur. Ypačiai revoliucionieriai pradėjo aktyviai veikti po to, kai Raudonoji Armija užėmė Ukrainą ir Baltarusiją.

Jis mano, kad per dešimtį mėnesių Vokietija paliks raudona. Nekurie nazių vadai labai susirūpinę. Jie kaltina Hitlerį už derybas su Sovietais. Girdi, Hitleris stumia Vokietiją į raudonųjų rankas.

Vietoj Vokietijos Hitlerizmo Bus Francijos Daladžizmas

Kad hitlerizmo dienos jau suskaitytos, galima matyti. Jei šis krizis užsitęs kiek ilgiau, Vokietijos darbininkai pasiūš nazius šunims šeko piauti. Tą mato visi, kurie tik gali matyti. Bet su tuo fašizmas nebus sunaikintas. Jis iškilis Francijoje.

Francijos diktatorius Daladje jau skina kelią tokiai vietai, kokią Hitleris užima Vokietijoje. Žingsnis po žingsnio jis igavo didelę galią dar taikos metu. Dabar, karui prasidėjus, jis siaučia kaip aršiausias diktatorius.

Nors jis ir kiti šio karo kaltininkai šaukia, kad šis karas už demokratiją, tačiau Daladje tai demokratija veria peilį tiesiai į širdį. Jo patvarkymu išvaikyta iš miestų valdybų apie pora šimtų narių. Visas jų nusikaltimas tame, kad jie buvo išrinkti ant komunistų tikieto.

Vadinasi, tie žmonės, kurie norėjo, kad jų reikalus gintų komunistai, liko apipulsti, atimta iš jų atstovybė. Jų vieton bus paskirti kiti žmonės, be jokių balsavimų. Daladje paskirs tokius asmenis, kurie tarnaus reakcijai.

Francijos komunistai sykią Franciją nuo fašizmo išgelbėjo, suorganizavodami liaudies frontą. Bet jiems nepavyko to liaudies fronto išlaikyti. Už tai daugiausia kalti socialistai, kurie žingsnis po žingsnio pasidavė reakcionieriams, kol galų gale visą galią atidavė Daladjeriui. Dabar Elitūnas džiaugiasi, kad Francijos valdžia daug komunistų judėjimą.

Vokietijoje socialdemokratų vadai atsiskė eiti iš vieno su komunistais ir jų simpatikais, o susidėjo su reakcionieriais, balsuodami už Hindenburgą, kuris prileido Hitlerį prie galios. Dabar panašiai padarys Francijoje, užgirdami Daladje diktatūrą. Ar

Daladje nesistengė fašizmą įvesti anksčiau? Taip. Dar pabaigoj lapkričio 1938 metais Francijos darbininkai skelbė generalį streiką prieš Daladje pastangas panaikinti žmonių teises. Daladje mobilizavo armiją to streiko malšinimui. Geležinkelių darbininkus buvo suėmęs į armijos rankas, kad negalėtų išeiti į streiką. Šiandien Blumas rankomis ploja, kad Daladje smaugia komunistų judėjimą, kuris buvo išgelbėjęs Franciją nuo fašistinio režimo.

Pavaišino

Viena namų šeimininkė užėjusiam bedarbiui padavė pajaus šmėtą ir už tai paprašė, kad jis jai paskalvėtų malkų. Bedarbis pasiėmęs pajų nuėjo malkinėti ir neužilgo sugrįžo pajų nešdamas rankoj, kurio tik vienas kąsnis buvo atkastas ir kreipėsi į šeimininkę.

— Ponia, ar tamstai nebūtų vis vien, jeigu aš suskaldyčiau šį pajų, o malkas suvalgyčiau?

Kaip Kas iš Montrealo

Miesto Administracijos Tarnautojai Reikalauja Pakeisti Algas

Spalio 4 d. Montrealo miesto tarnautojai įteikė miesto valdybai reikalavimus pakeisti algas. Jie reikalauja pakeisti algas ir savaitės apmokamą atostogų. Reikalavimus įteikė per savo delegacijas iš atskirų departamentų, motyvuodami, kad kylant kainoms ant gyvenimo reikmenų turi būti pakeltos ir algos.

Tai gražus raštinių darbininkų žygis. Iš jų pavyzdį turėtų paimti ir kitų dirbtuvių darbininkai, ypačiai organizuotieji unijoje. Miesto darbininkai patalpo kas dar nebuvo organizuoti į uniją, bet šie jų žygiai juos sujungs, nevien sulęg atskirų departamentų, bet visus kartu išstatyti savo kasdieninius reikalavimus.

Pasekime mūsų miesto tarnautojų pavyzdžiu. Organizuokimės ir reikalaukime didesnių algų.

Monreale ir Priemiesčiuose Gyvena 1,471,928 Žmonės

John Lovell & Son kompanija išleido 97-tą laida Montrealo su priemiesčiais ir apylinkės gyventojų sąrašą (directory), kuriame šiais metais telpa 33,000 pavardžių daugiau, negu pirmiau išleistuose. Gyventojų sąrašas susideda iš 2,568 puslapių.

Išleistas gyventojų sąrašas parodo, kad Montrealo mieste yra 1,286,388 gyventojai, o priemiesčiuose ir kaimyniniuose miesteliuose Lachinėje, Verdune, Longueuil, Montreal East, Montreal West, Montreal South, Hampstead, Mont Royal, Outremount, St. Lambert, LaSalle, St. Laurent, St. Pierre ir Westmounte gyvena 185,540. Čia mirties priemiesčiai bei miesteliai turi atkiras savo tarybas — savivaldybes.

Spalio 4 d. Montrealo miesto taryboje aldermanai iškėlė klausimą, kad Montrealo miestas imtųsi panaikinti aplinkinių miestelių tarybas ir miestelius prijungtų prie Montrealo savivaldybės. Prijungimą motyvuoja tuo, kad aplinkiniai miesteliai naudojami Montrealo miesto patarnavimais, o prie miesto išlaidų padengimo neprisideda.

Džiova Kasmet Pasiūnčia į Kapus Tūkstančius Kvebeko Provincijos Gyventojų

Spalio 4 d. Dr. J. E. Dube, Bruchesi Instituto prezidentas patiekė davinius apie Kvebeko provincijos gyventojų kančias nuo viešpatujančių džiovos ligų. Jis darydamas palyginimus kiek kur nuo džiovos miršta pažymėjo, kad Kvebeko provincijoje kasmet iš kiekvieno 100,000 gyventojų džiova miršta 82 žmonės, kuomet Ontarijos provincijoje ant to paties skaičiaus išeina tik po 33 mirimus.

Išskaičiavus pasirodė, kad metų laike Kvebeko provincijoje miršta apie 2,600 nuo džiovos, arba po 7 žmones kasdien.

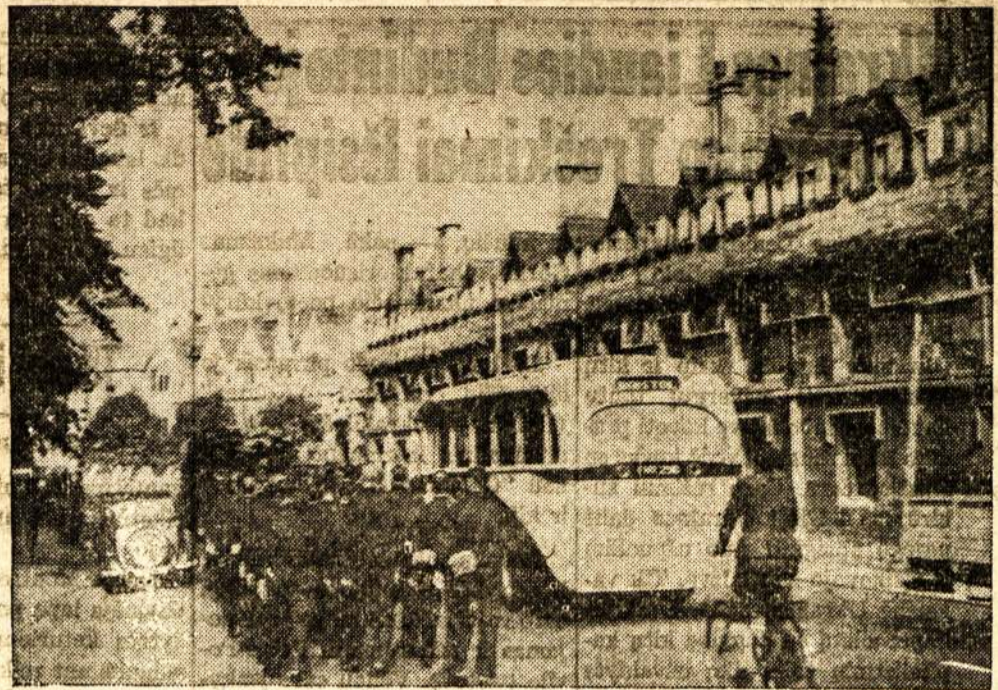
Dr. J. E. Dube kritikavo valdžią už nesrūpinimą kova prieš džiovos ligų plitimą. Jo nuomone Kvebeko provincijos ir miestelių valdžios negali turėti jokio pamato pasiteisinimui dėl tokio leidimo išivyrauti džiovos ligoms. Jis atsisaukė į visumenę kurti organizacijas ir rūpintis kova prieš džiovos giltinę.

Taip, reikia organizacijų, reikia visuomenės veikimo, kad nugalėti tą nelaimę, kuri tūkstančius mūsų klasės brolių ir seserų, pačiame gyvenimo žydėjime pasiūnčia į kapus. Bet organizuoti visuomenę turi ir suprasti kaip kovoti prieš tokias nelaimes, kaip džiovos ligų viešpatavimą. Mes pirmoje eilėje turime išmokyti prašalinti tuos elementus, kurie paruošia dirvą džiovos baciloms. Tie elementai yra išnaudotojai ir jų atstovai Duplesiai ir tam panašūs, kurie ne tik apipulė liaudį, įstūmė į neturtą, skurdą, bet ir atėmė teises organizuotis ir kovoti prieš žmonijos nelaimes.

L.B.K.

Išradimas Jūron Įkritusiems Lakūnam Surasti

Lakūno padėtis sūrišyje su jo gyvybės pavojais, yra viena iš blogiausių. Jam gresia pavojai iš visų pusių. Nelaimėi įvykus virš sausumos, lakūnui dar yra šiek tiek progos išsigelbėti parašiotu, bet nelaimėi atsitikus virš jūrų, jo išsigelbėjimo progos visai sumažėja. Nors paprastai virš vandenų skraidantys lakūnai yra aprūpinti tam tikrais neskestančiais prietaisais, bet tie prietaisai negali išgelbėti lakūno, jeigu jam prisieina būti vandenyje. Jis tūlą laiką gali laikytis virš vandens, bet greitai jį ievikia bangos, šaltis bei jūros didžiosios žuvys. Išskridusiems kitiems lakūnams nelaimės ištikto ieškoti ir jį gelbėti ne visada pasiseka surasti, ypačiai kada vanduo neramus. Skraidantys virš vandens lakūnai negali pamatyti jo kyšančios galvos iš vandens. Todėl, kad skęstantį lakūną būtų galima greičiau patėmyti, yra išrastos naujos priemonės. Prie lakūno drabužių pritašomas oro kamuolys — balionas, kuris, patraukus tam tikrą virvutę, prispildo helijaus dujomis, kurios balioną iškella į viršų. Iškilamas balionas išlaisvina stiprų 70 metrų ilgumo siūlą, kuris pritvirtintas prie lakūno drabužių.

Karas yra didžiausias priešas mokslui. Štai ir studentai turi eiti į kariuomenę ir leisti laiką be jokios naudos, pertraukus savo mokslą universitete. Paveikslas parodo Oxfordo universiteto studentus naujokus maršuojant pro Magdalen College.

Numatomi Vokietijos Aliejaus Ištekliai

Kad šių laikų karą laimėti, reikalinga turėti labiausiai mechanizuotą kariuomenę, gi kad tas mechanizmas galėtų veikti, reikia turėti pakankamai jam maisto — aliejaus.

Be aliejaus-gasolino negali veikti tankai, orlaiviai, negali jūrose plaukyti laivai. Vokietija šiam karui gal būt yra labiausiai prisiruošusi ir turi labiausiai mechanizuotą kariuomenę, bet aliejaus, tam mechanizmui maisto, ji mažiausia turi. Jos aliejaus ištekliai gali patenkinti tik labai trumpą karą, gi ilgesnį karą, tris metus, kaip yra Anglija nusistačiusi vesti, Vokietijai visai nėra įmanoma. Toks ilgas karas reiškia jai pražūtį.

Pabaigoje 1918 metų, lordas Curzon pareiškė, kad karas liko laimėtas ne pralietu žmonių krauju, bet aliejum. Winston Churchill pažymėjo, kad karas liko laimėtas todėl, kad sąjungininkai plaukė aliejaus jūromis. Bet gi reikia atsiminti, kad kariuomenės mechanizavimas buvo pradėtas tik su karo pradžia, lig šiol jis yra išvystytas 1,400 naušimčiais didesnis. Ir dabartiniame kare, aliejaus reikalinga bus sunaudoti 400 naušimčių daugiau, negu praėjusio. Jeigu praėjusio kare aliejus suvaicino svarbiausiąjį valdmenį, tai visai negalima daleisti, kad vaidmuo lieka mažesnis šiame kare, kuomet kariuomenės mechanizavimas yra pakilęs 1,400 naušimčiais. Tą faktą pripažįsta ir Vokietijos ekonomistai ir savo leidinyje Dėutscher Friedensburg sako, kad stoka aliejaus yra taip

labai reikšminga, kad jo pritrūkimas reikštų tą patį, kaip ir netekimą visų ginklų.

Niekas tikrai nežino kiek ištikrųjų aliejaus bus reikalinga turėti šiame kare ir kiek jo bus sunaudota, bet pasiremiant praėjusio karo duomenimis galima apytikriai spręsti. Praėjusio didžiajam kare, santarvininkai sunaudodavo po 500,000 tonų aliejaus per mėnesį, neįskaitant aliejaus sunaudoto prekybinių laivų. Padarius taiką, santarvininkai tačia turėjo viso 7,407 orlaivius ir šale jų tankus, traktorius, traukus, automobilius, motociklus ir t.t. Dabartiniu laiku tų visų mašinų sąjungininkai turi kelio keliaus sykių daugiau. Taipgi ir Vokietijai turi jų daug sykių daugiau, negu praėjusio karo pabaigoje.

Karo ekspertai tvirtina, kad dabartiniame kare santarvininkams reikės ne mažiau, kaip 40 milijonų kubinių tonų aliejaus sunaudoti per vienus metus, gi Vokietijai reikės 20 milijonų kubinių tonų aliejaus per tą patį laiką. Vokiečių žurnalas Wehrtechnische Monatshefte įrodinėja, kad Vokietijai pakaks 12 milijonų tonų per metus. Bet gi anti-naziai karo žinovai tvirtina, kad toks kiekis ilgame kare Vokietijai bus nepakankamas ir tvirtina, kad jai reikės suvartoti po 20 milijonų tonų per metus, kad ji galėtų karą laimėti.

Iš Kur Vokietija Gaus Aliejaus

Aliejaus-gasolino yra penkios rūšys, bet čia mes kalbėsime bendrai jas visas sutraukus krūvon.

Pasaulinės statistikos nurodo, kad Vokietija savo krašte gauna per metus 580,000 tonų aliejaus, įskaitant ir Austriją. Apie 2 milijonus tonų pasigamina dirbtinu būdu, sintetinio aliejaus ir alkoholio naudojamu mašinų kūrui. Tuo būdu, per metus savo krašte Vokietija gauna 2,580,000 tonų. Šale to, iš užimtos Čekoslovakijos krašto ji galės pasigaminti dar 20,000 tonų. Kiek galės gauti aliejaus iš užimtos Lenkijos krašto tikrai nežinoma. Lenkijos aliejaus produkcija per metus siekdavo 500,000 tonų. Bet patys didieji aliejaus laukai ir jų išdirbimo dirbtuvės buvo Ukrainoje ir teko Sovietų Sąjungai. Todėl spėjama, kad iš Lenkijos krašto Vokietijai galės gauti aliejaus per metus daugiausiai tik apie 200,000 tonų. Visą sudėjus krūvon gausis 2 mil. 800 tūkstančių tonų.

Likusį reikalingą kiekį Vokietijai prisieina gauti importo keliu. Tuo ji nuo senai yra susirūpinusi ir turi su nekuriomis kraštais padariusi sutartį. Ji kreipia savo akis į Rumuniją. Rumunijoje yra dideli aliejaus laukai, bet jų produkcija mažėja. Paviz. 1936 metais Rumunija pasigamino 8,703,054 tonus, o 1938 metais jau

tik 6,600,000 tonų. Galimas daiktas, kad iškasus naujus šulinius ir pastačius naujas aliejaus perdirbimo įmones, aliejaus kiekis būtų galima pakelti, bet tam reikalinga mėnesiai laiko ir daug pinigų, kurių Vokietijai taipgi labai stokuoja. Be to, sulig sutarčių Rumunija savo aliejų gabena Anglijai ir Francijai, jos irgi didelę dalį Rumunijos aliejaus traukia į savo kraštą. Kas svarbiausia, Anglija ir Francija už tą aliejų moka auksu, o Vokietija to padaryti negali.

Praėjusio kare Vokietija iš Rumunijos laukų ištraukė 1917 ir 1918 metais 1,240,000 tonų aliejaus. Labai abejojama, kad jai šiame kare pasisektų iš Rumunijos aliejaus gauti daugiau. Sulig padarytos prekybos sutarties, numatoma, kad Vokietijai šiek tiek aliejaus gaus ir iš Sovietų Sąjungos. Sovietų Sąjungos aliejaus gamyba per metus siekia 28,500,000 tonų. Iš jų 940,000 tonų 1938 metais ji eksportavo. Dasiidėjus Ukrainos aliejaus laukams, gamyba padidės, bet abejojama, kad Sovietai sutiks eksportuoti daugiau, negu vieną milijoną tonų, kuri gali pasisekti gauti Vokietijai. Todėl viską kartu sudėjus susidarys 5 mil. 40 tūkstančių tonų. Betgi sulig apskaitilavimų Vokietijai reikia gauti 20 mil. tonų. Arba sulig jų pačių apskaitilavimų 12 mil. tonų. Trūkumas labai didelis, kurį norėdama karą laimėti, turės gauti. Dedant desperatiškas pastangas, gal Vokietijai pasisektų iš Rumunijos importą papildinti iki šešių milijonų, bet ir tai susidarys dar nemažas trūkumas.

Zinoma, Vokietijai turi pasidariusi aliejaus rezervus, kurie spėjama gali siekti net penkis milijonus tonų. Tą aliejų ji laiko slaptuose žemėje įtaisytuose rezervuose. Bet rezervų negalima priskaityti prie importo. Jis vje-nu syki sunaudotas, nebus galima atpildyti. Jau užimant Čekoslovakiją, Vokietijoje buvo pasireiškęs didelis aliejaus trūkumas, tas pats buvo dabar užimant Lenkiją. Karui kilus, tuojuo buvo nustatyta norma naudojimui privatiniam bei susisiekimo reikalams. Bet tokie veiksmai trukdo vidutinę industriją.

Be to, sintetiniams aliejui pasigaminti reikalinga nuo keturių iki penkių tonų, kad padarius vieną toną aliejaus. Jo gamyba labai brangiai atsieina. Vienintelė Vokietijai išeitis, tai Amerika. Ji galėtų prigabenti pakankamai iš ten jai taip labai reikalingo aliejaus, bet Anglijos blokadą vargiai pasiseks Vokietijai pramušti.

Todėl karo ekspertai yra pilniausiai įsitikinę, kad Vokietijai jokiū būdu negali laimėti ilgesnio karo. Jos karo mašina galinti pakelti ne ilgiau, kaip vienu metų karą.

George Cardinal Mundelein laukogoj, pro kurį praėjo tūkstančiai tikinčiųjų. Kardinalas Mundelein buvo aršus nazių ir fašistų priešas.

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Ukrainos Liaudies Budintojo Ševčenko Troškimai Išsipildė

Subyrėjus Lenkijos imperia- listinei valdžiai, paskutiniai Uk- rainos dalis atgavo savo laisvę, Sovietų Sąjungos padedama. Ukrainos liaudis, kaip ir kitų Rusijos caro pavergtų tautų liaudis už savo laisvę kovoti pradėjo labai senai. Ji vedė kovas su Rusijos caru. Caro režimui su- liurbinę, didžioji Ukrainos dalis pajėgė apsiginti nuo užpuolikų ir išsikovojo sau laisvę. Tik va- karinė Ukrainos dalis, Lenkijos imperialistų su pagalba kitų ka- pitalistinių šalių liko užvaldyta ir jos liaudis pavergta. Prieš tą pavergimą ėjo smarktas pasiprie- šinimas, kova. Daugelis Ukrai- nos liaudies garsiųjų sūnių liko supūdyti Lenkijos kalėjimuose, bei suaudyti. Bet kovos už lais- vę, ponų uždėtoji priespauda ne- galėjo nuslopinti. Savo kančiomis ir krauju, liaudis atpirko sau laisvę. Laisvę, už kurią kovoti pradėjo prieš šimtą su viršum metų.

Siais metais sukanka 125 me- tai nuo didžiojo ukrainiečių lais- vės dainiaus ir kovotojo Taraso Ševčenko gimimo dienos. Tą su- kaktį ukrainiečiai su pasididžia- vimu mini, nes Ševčenko kova už ukrainiečių laisvę ryškiai parodo visos Ukrainos liaudies nusista- tymą ir kovas. Todel ir mes čia kiek plačiau apie tą didįjį ukrai- niečių dainių pakalbėsime.

Tarasas Ševčenko gimė 1814 m. kovo 9 d. Mornicų kaime (Kievo gub.) Ukrainoje. Jis bu- vo baudžiauninko sūnus ir nuo pirmųjų vaikystės dienų pajuto sunkią baudžiauninko dalią. Jis gano bandą, tarnauja pas zakris- tiją, nuo 15 metų amžiaus jo savininkas, žiaurusis dvarponis, girtuoklis Engelgartas pa- skiria Tarasą savo liokajam. Dar vaikas būdamas Tarasas pa- mėgsta tapybą ir nori išmokyti paišyti. Bet Nikolajaus I Rusi- jof mokyklos skiriamos ne bau- džiauninkų vaikams. Jo "moky- tojai" — tai bukapročiai, gir- tuokliai zakristijonai.

1931 m. Egelgartas apsigyve- na Peterburge, pasidėdamas su savimi ir Tarasa. Čia į gabųjį jaunuolį atriepa dėmesį rašyto- jas Zukovskis ir dailininkas Briulovas už 2,500 rublių "išper- ka" jį. Ševčenko tapo laisvas ir įstoja į Meno Akademiją. Lan- kydamas Akademiją studijuoja rusų ir vakarų Europos litera- tūrą; mokosi prancūzų kalbos, kad galėtų iš originalų skaityti prancūzų klasikus. Studijuoja ukrainiečių tautos praeitį.

Nesenai buvęs baudžiauninkas, ant savo kailio patyręs sunkią baudžiauninko priespaudą, jau- nasis Ševčenko dega gilia neapy- kanta carizmui ir karšta meile liaudžiai. Peterburge jis susiar- tina su pažangiąja Rusijos in- telligentija, su Petraševičio ratelio kairiuoju sparnu, kuris statė sau tikslu panaikinti baudžiavą val- siečių sukilimo keliu. Jis susiža- vi Furje utopistinio socializmo idėjomis. Trokšdamas liaudžiai laisvės, priena išvados, kad lia- dis gali nusikratyti baudžiaus jungą tik sumušusi savo svar- biausį priešą — carizmą.

Ševčenko, kaip ir kiti rusų re- volucinės demokratijos vadai gerai suprato, kad menas ir li- teratūra yra didelė socialinė jė- ga, svarbus ginklas kovoje prieš carizmą. Todel pats visą savo gy- venimą paaukojo ukrainiečių tautos laisvei, panaudojo visą savo poetišką talentą kovai su ca- rizmu. Remdamasis medžiaga iš ukrainiečių liaudies dindų ko- vų istorijos, savo kūryboje at- vaizdavo ukrainiečių liaudies laisvės troškimą ir skiepjo jo- ryžingumą kovoti prieš dvarpo- nius ir carizmą. Ševčenko — pirmasis tikras liaudies poetas, kuris neiškraipė liaudies jausmų

ir minčių, — sakė Maksima- Gorkis, charakterizuodamas ge- nialaus ukrainiečio poeto kūry- bą.

1841 m. pasirodo pirmasis jo eilėraščių rinkinys "Kobzar" (Kobza — ukrainiečių liaudies muzikalinis instrumentas). Vė- liau "Gaidemakai," "Kaukazas" ir kiti.

Revolucinės Ševčenko veiklos ir kūrybos negalėjo nepastebėti caro valdžia. 1848 m. jis areštuo- jamas ir uždaromas į Petro-Po- vilovo tvirtovę. Vėliau caro įsaky- mu atiduodamas į kareivius ir išsiunčiamas į Orientburgo įgulą. Jam uždraudžiama rašyti ir pie- šti. Ištrėmimo įsakyme pats caras užrašė tokią pastabą: "Laikyti jį griežčiausioje priežiūroje ir už- drausti jam rašyti ir piešti." Iš- trėmimo jis išbuvo arti 10 metų.

Tačiau ištrėmimo būdamas Ševčenko nenustojė rašęs, men- stojo reagavęs į visuomeninio gyvenimo reikšinius. Kilus Rusi- jos karui su Turkija 1854 m. Ševčenko rašo:

"Vėl liejas muškų kraujas... Vainikuoti budeliai kaip šunės. Dėl kaulo vėl pradėjo piautis." Grįžus iš ištrėmimo į Petra- pilį Ševčenko entuziastiškai pasitiko Rusijos pažangioji inteli- gentija. Didysis kritikas Dobro- liubovas sveikina jo asmenyje naujosios ukrainiečių literatūros kūrėją, demokratas Černiševskis skaito jį savo kovos draugu, o poetas Nekrasovas skiria jam puikų eilėraščių.

Caro valdžia nenustojė jį per- sekijuoti, 1857 m. jis vėl suima- mas, jam uždraudžiama gyventi Ukrainoje. Bet šis kovotojas ne- nuleidžia rankų. Viename savo eilėraštyje jis išjuokia tuos, ku- rie tiki, kad naujas caras Alek- sandras II geruoju suteiks valstie- čiams laisvę.

Karštas patriotas, nenulista- mas kovotojas dėl savo tautos laisvės Tarasas Ševčenko nebuvo abejingas ir kitų carizmo pa- vergtų tautų likimui. "Mūsų ša- lis turtinga kalėjimais. Nuo suo- mio iki Moldovo — visi tyli vi- somis kalbomis," rašė Ševčenko. Jis protestuoja prieš Nikolajaus I grobuonišką politiką Kauka- ze ir šaukia Kaukazo tautos ka- voti prieš carizmą: "Kovokite, laimėsite. Dievas su jumis." Jis svaajo apie didžiąją, laisvąja brolišką tautų sąjungą, kada ne- bus nei tarnų nei ponų.

Ševčenko mirė 1861 m. vasario mėn. 26 d. Nei kalėjimais, nei ca- ro valdžios persekiojimais nepa- lauzė jo dvasios. Iki paskutinės gyvenimo akimirkos jis liko iš- tikimas savo idealams, liko nepa- lauziamas kovotojas dėl tau- tų laisvės, brolybės. Toks tvirtas ir nepalauiamas jis liko todėl,

Frank Casper, 28 metų amžiaus, kurs buvo rastas nužudytas kar- tu su Mrs. Catherine Warner, dviejų vaikų motina, Trentone, N. J. Abi šeimos gyveno vie- name apartamente ir gražiai su- tikto. Policija niekaip neatspėja, kas būtų juos nužudęs.

kad tikėjo į liaudies jėgas, tikė- jo, kad liaudies laisvės troškimų ncpajėgs nuslopinti jokia jėga. Ir Ševčenko neapsiriko. Lia- dis laimėjo Ukrainoj, liaudis lai- mės ir kitose šalyse, nežiūrint, kad ta jų kova už laisvę truks ilgiau ar mažiau.

Pagal Vl. Niunką (M.J.)

Tikrovė ir Juokai

(Atkelta nuo 3 pusl.)

vantiūros kaltininką. Įvairių ka- rikatūrų, bei anekdotų išsigal- vojo.

Dabar Montrealo gatvėse pa- davinėja lapą popierio su nupa- šytom keturiom kiaušlėm, kurį sulankstant reikia surasti penk- tąją. Ir, atsiprašant, iš tų kiaušlė pasturgalių, pasidaro Hitlerio ū- suota galva. Tie lapeliai labai po- pularūs, ypač jaunuomenės tar- pe.

Pasakojama apie Hitlerį ir anekdotai, kad dabartinis Adol- fas nėra tikrasis. Buvę taip: Kartą fiureris nuvykęs į vieną miestą, buvo užkviestas pas ke- turius brolius, kurie atsiktiknai labai panašūs buvo į jį. Kai Hit- leris juos vizitavo, jie visi buvo pasirėdę nazių uniforma, kaip tik tokia pat, kokia pats fiureris bu- vo apsilvilkęs. Ką kaip ten įvy- ko, tur būt iš netyčių, kad "mū- šų" nazis Nr. 1 susimaišė su tais broliais ir jį lydėjęs Geobelsas negalėjo atskirti tikrojo fiurerio. Pašaukęs jį vardu, nustebo pa- matęs, kad visi penki žengia pir- myn. Negalėdamas "rasti" tik- rojo Hitlerio, is paėmė pirmąjį iš eilės, o kitus liepė užąartyti į kalėjimą. Taigi, daledžiama, kad tikrasis nazis sėdi už grotų...

Vieno laikraščio kolumnistas buvo paklaustas, kur dabar gali- ma matyti tikrus gengsterius, nes kalasėjias juos mato tik te- atruose. Pastarasis jam atsakęs, kad dabar gyvus ir tikrus geng- sterius gali pamatyti garsiuose Suvienytų Valstijų kalėjimuose, kaip Sing-Sing, arba Alcatraze ir Berlyne, Wilhelmstrasse gat- vėje, kur yra Hitlerio residen- cija.

Zmonės juokiasi... Daug tokios progandos yra sklaidžiama, o kai kurios jau iš- einančios iš ribų, nustojant laik- raštinės etikos.

Nelieka užmirštami ir kiti "veikėjai." Nors nedrausai, bet vis vien parodo savo nusistaty- mą.

Vienas Didžiojo karo vetera- nas, apmokantį skelbimų skyriu- je, p. Cemberleną pasveikino šit- taip: "Sveikinu laike karo p. Ce- mberleną, skrajojantį taikos apaštala!" Pasveikinams tikrai vykęs.

Nežiūrint tos didžiosios propa- gandos vedamos prieš Hitlerį, vienok Anglijos provincijos miestelyje atrastas 84 metų am- žiaus senis, kuris apie Hitlerį nieko nebuvo girdėjęs. Pasiūlius jam dujokaukę ir paaiškinus, kuriam tikslui ji yra reikalinga, jis atsakė, kad jis dujokaukęs nesidės, nes "aš jokio Hitlerio nebijau ir man nesvarbu, kur jis yra, arba kas jis yra."

Karas davė progos pasukti galvas ir modistams. Juk kiek- vienas naujas įvykis, arba pasi- keitimas ekonominio gyvenimo, reikalauja ir pakeitimo apsilvi- kimo, pritaikant jį prie esamų aplinkybių.

Dujokaukių nešiojimas reika- lauja tam tikrai pasiūtų ploščių arba suknelių. Garsūs didžiųjų miestų modistai jau tuomi pasi- rūpino. Jau buvo demonstruoja- mi toki pavyzdžiai.

Paskutinės žinios iš Londono praneša, kad aptemdinimų metu per savaitę nelaiminguose atsit- ikimuose žuvo dvigubai daugiau žmonių, negu pirmiau. Miesto valdžia leido nešioti mažos jėgos lemputes pasišvietimui sau tako. Lazdų ir lietsargių dirzjai tą pro-

Jeigu Hitlerio pasiūlymai nebus priimti ir karas prasidės tikroj to žodžio prasmė, tai "dangus" bus pilnas karo "bičių." Mano- ma, kad nazių orlaiviai ant Lon-

Nauji Grigaičio "Faktai"

Kaip greitai viskas keičiasi. Dar tik pernai metais p. Grigai- tis savo nuosavam laikraštyje rašė ir svietą norėjo įtikinti, kad komunistiniam darbui Ameriko- je iš Maskvos gaunami tūkstan- čiai dolerių, kad darbininkų tei- sių gynėjai, komunistai, yra ap- mokami iš Maskvos... Na o dabar jau rašo ir stengiasi įro- dyti, kad iš Amerikos milijonai dolerių kas met siunčiami į Ma- skvą, kad komunistai visus su- rinktus pinigus siunčia Mask- von.

Ir spėk tu dabar žmogus bė- gioti paskui Grigaitį, kuriam taip greitai visi faktai pradeda mušti vieni kitus.

To negana. Kiek seniau tas pats Naujųjų bosas pakriku- siais nervais šaukė, kad Sovietų Sąjungoje milijonai žmonių miršta badu, o dabar įrodinėja, kad Sovietai maitina Vokietiją ir ją aprūpina kare. Iš kur tie tur- tai, iš kur tas maistas atsirado, jeigu žmonės seniau mirė badu? Žinoma, Sovietų Sąjunga turtin- ga ir ten nei vienas nemirė badu, kas netingėjo dirbti. Tai buvo di- džiausias melas ir šmeižimas darbininkų valdomos šalies. Toks pat kvailas ir dabartinis Grigai- čio melas apie Sovietų teikiama pagalbą Vokietijai. Ne Sovietai,

gą išnaudami, pradėjo gaminti naujus modelius su šviesomis gale lazdų...

Pirmosiomis karo dienomis montrealiečiai labai paveikė maršuojanči gatvėse kareivių bū- riai. Paskui juos jaudino, matant kai eivius mokinantis mušto ant didžiųjų namų stogų. Dabar jau senos scenos nebejudina ir ne- kurie nori, kad parkuose būtų kasami apkasai ir žmonės nešio- tų dujokaukęs, kad tikresnis vaizdas būtų primenantis Euro- poj karą.

Montrealo biznierių karo žinių pranešimus panaudojo ir savo biznio garsinimui. Vienos krautuvės lange buvo įdėtas Star'o numeris iš 1917 metų, ku- riame antgalvis praneša apie Vo- kietijoj prasidėjusią revoliuciją. Tolia žinia labai patraukė žmo- nių dėmesį ir visi rinkosi prie lango, bet pastebėję laikraščio datą, atsidūsta ir nueina apsi- vylę.

Du ponai kalbėdamiesi apie Sovietų Sąjungos žygius bėdoja: "Jeigu Rusija ir toliau taip eis, tai Europoj tuojau komunizmas užviešpataus," sako vienas. "O aš to labiausiai ir bijau!" atsakė antrasis.

Drebėkit, ponai, matydami ka- pitalizmo merdėjimą! Bet mes nebijom, kad Sovietinė meška pasijudino. Į ją mes žiūrime su pasitenkinimu ir džiaugsmu.

J. Klevas

bet kapitalistinių šalių valdžios penėjo Hitlerį ir dabar jį dar te- bepeni.

Bet štai, naujas Grigaičio fak- tas! Jis surado, kad Francijos Komunistų Partija gaudavo ir dar dabar tebeauga iš Hitlerio milijonus dolerių vedimui komu- nistinės propagandos Francijoj!

Ar gali kas kitas geriau išmis- lyti nebūtų dalykų prieš komu- nistus, negu Grigaitis? Aš ga- rantuoju, kad ant to Grigaičio niekas neaplenks.

Bet jeigu Hitleris, anot Gri- gaičio, rėmė komunistus savo pi- gais, tai jis juos rėmė tuo tarpu, kada Francijos komunistai ėjo kariauti prieš Hitlerį ir Musolinį gindami Ispanijos liaudį.

Kas pagaliau kvailas, Hitleris ar Grigaitis? Neatrodo, kad Hit- leris būtų toks kvailas remti sa- vo pinigais tuos, kurie prieš jį išėję su ginklu rankoje kovoja. Greičiausia kas nors blogo atsi- tiko Grigaičio galvoje, jeigu jis mislina, kad tiems jo šmeižtams patikės žmonės.

Tokia žinia paduoti būtų gali- ma kaip juoka, pasijuokimui iš kvailo ir tuščio prasimavimo. Bet Grigaitis visu savo gabumu stengiasi tą įrodyti, kaip faktą. Kokia šlykštynė. Jis kapitalisti- niais šmeižtais stengiasi pateisin- ti fašistinius Francijos valdžios žygius prieš komunistus, kaip šunytis stengiasi pasigerinti ka- pitalistiniams ponams, tuščiai belodamas.

Bet kaip gali drįsti, tas supu- vsios doros žmogus, taip niek- šingai šmeižti tuos darbininkus, kurie ėjo ir savo galvas guldė kovoje prieš Hitlerio ir Musolinio gaujas Ispanijoje, gindami Ispa- nijos liaudies teises ir demokra- tiją?! Kokią jis turi teisę? Ar jis bent vieną savo pirštą pajū- dino, pagelbėjimui Ispanijos liaudies kovų? Žinoma, ne.

Jeigu kas gauna iš Hitlerio pinigines paramas, tai jas gau- na tokie socialistai, kaip Grigai- tis ir jo bendradarbiai trockis- tai, fašizmo tarnai.

Kaip baimė turf dideles akis, taip iš neapykantos žmogus ga- vęs isteriją turi daug argumen- tų. Taip ir p. Grigaitis iš neapy- kantos prieš darbininkus gavęs isteriją viską mato blogai, ką darbininkų valdoma šalis atlie- ka. Jis sykiu su kitais kapitalis- tais verkia Ukrainos ir Baltgu- dijos ponų ir kunigų ir susiries- damas keikia darbininkus, kad jie pradėjo tenai patys valdyti kraštą ir jo turtus. Jis šmeižia ir puola Sovietų Sąjungą ir Komunistų Partiją, kaip šunytis dramblių. O lojo ir skalljo Mopsis dramblių, kada jį vedė gatve per miestą, nors to lojimo dramblys visai nepaisė. Juokėsi iš Mopsis net kiti didesni šunys, kad jis bū- damas mažiausias daugiausia

trukšmo kėlė. Taip ir Naujųjų Grigaitis, loja tą dramblių, kuris pasijudino eiti. Ir eis tas dramb- lys pirmyn, nežiūrint Grigaičio šmeižtų.

Lietuviškas priežodis sako, kad muzikas išėjęs į ponus yra daug žiauresnis, negu tikras po- nas. O aš sakau, kad kapitalistų bernai dažnai, labai dažnai savo niekšingumu pralenkia niekšin- gausį kapitalistą.

Jeigu manimi netikit, pasižiū- rėkit į Grigaitį ir jo nelaimingą gazietą.

Dėdė Albinas

Torontiečių Dėmesiu

TORONTO. — Ar jūs žinote kas bus ateinantį šeštadienį, tai yra 14 d. spalio mėn.?

Pirmą sykį šį sezoną ir pirmą sykį Toronte bus perstatyta scenoje trijų veiksmų pjesė "AME- RIKONISKAS ŽENTAS."

Veikalas yra labai gražus ir įdomus, palmtas iš tikro Lietu- vos liaudies gyvenimo. Versti visiems jį pamatyti ir prisimint- tą gyvenimą. Tad nepraleiskite progos.

Dramos grupė labai rūpestin- gai ruošiasi prie šio veikalo per- statymo ir aš tikiu, kad mūsų artistai suloš jį puikiai. Atsilan- kiusieji visi būsite patenkinti.

Parngimo pelnas skiriamas svetainės palaikymui.

Menininkas

Pranešimai

Toronto, Ont.

Prasideda Lietuvių Kalbos Mokyklė

Antradienį, spalio 10 d. 6 val. vakare, 6 Denison Ave., prasidės leituvių kalbos mokyklė.

Visi lietuviai tėvai, kurie tu- rite vaikučių ir norite, kad jie pramoktų taisyklingai lietuvių kalba kalbėti, skaityti ir rašyti, atsiųskite juos į mokyklę.

Dar turiu priminti tėvams, kad kurie manote leisti vaikučius į mokyklę, tai labai prašau juos atsiųsti prasidėjus mokyklės sezonui, nes vėlyvesnis pasto- jimas sudaro keblumų mokytojui.

Parsiduoda Lietuviškas Restoranas

Restoranas randasi ant 668 Queen St. W., Toronto. Pardavi- mo priežastis — turiu kitą biznį.

Del platesnių informacijų kreipkitės pas savininką J. Kam- ničaitį, 668 Queen St. W., Tele- fonas EL. 2925, arba 899 Bloor St. W., Telefonas ME.0405.

Parsiduoda Baldai

Nauji baldai parsiduoda visai pigia kaina. Sužinokite pas Ka- mičaitį, restorane, 668 Queen St. W., Toronte.

Trinity Coal & Coke Co.

161 Oak St.

SAVININKAS UNDRAITIS

Pranešu, kad perkėliau savo gyvenamą vietą ant 25 OAK ST.

Parduodu geriausios rūšies ir svorio Anglis, Malkas ir Koksus už prieinamą kainą.

Tel. EL. 6579 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agent

Parduodame ir išrenuojame namus ir farmas. Iškolkuojame rėndas. Kas turite tu reikalų, kreipkitės pas mus. Daugeliu lietuvių esame patarnavę.

133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

o taipgi ir mokiniui sunkiau pa- siivyti toliau pažengusius jo kla- sės draugus.

P. Pajuodis
L. K. M. Mokytojas

Visų Žiniai

Ateinantį šeštadienį, spalio 14 d., lietuvių svetainėje, 6 De- nison Ave., įvyksta gražus pa- rengimas ir šokiai. Bus persta- tyta trijų veiksmų įdomus vei- kalas "AMERIKONISKAS ŽEN- TAS," o po perstatymo seks šo- kiai.

Parngimo pradžia 7.30 v. v. punktuai. Prašome visus at- vykti ir nesivluoti.

Ruošia S.D.K.L.S.P.D. 1 kp. ir L.L.D. 162 kp.

Rengėjai

Montreal, Que.

Montrealiečių Domės!

Penktadienį, spalio-October 13 d., Vytauto Klubo salėj, 2159-61 St. Catherine St. E., Vytauto Klubo Jaunimo Skyrius ruošia inksmą šokių vakarą.

Griės gera muzika. Parngimo ruošėjai darbuojasi, kad šokiai būtų kuojdomiausi.

Keletas ristikų parodys savo išsilavinimą.

Visus Montrealo ir apylinkės lietuvius kviečiame.

Pradžia 8.30 val. vak.

Rengėjai

MELBOURN. — Sarišyje su Hitlerio taikos pasiūlymu, Aus- tralijos premjeras Menzies pa- reiškė, kad Hitlerio pasiūlymai yra niekas kitas, o tik priedan- ga pateisinimui jo paties veda- mam karui.

Už visokios rūšies paieško- jimus per Liaudies Balsą, kaip -ai draugų, giminių ar mergi- nų ir vaikų apsidevimams, skaitome po 1centą už žodį.

Už apgarsinimus profesijos ar firmos, rašinio formoje, skaitome po 1 centą už žodį.

Už apgarsinimus rėmėluose po 35 centus už colį spal- tos pločio. Organizacijom po 20 centų už colį.

Dažnesniems ir didesniems skelbimams duodame 25% nuolaidas. Klišes (atvaizdus) darome sulyg atskiro susita- rimo.

Liaudies Balso skaitytojams larema nuolaidas.

Kadangi skelbimų kaina že- ma, o Liaudies Balsas plačiai po visą Kanadą ir Suvienytas Valstijas skaitomas, todel skaitytojai, organizacijos ir viznierių skelbdamiesi arba ieškodami per Liaudies Balsą tikrai savo tiksłą atsieksite.

Paieškėjimus talpiname tik gavę mokestį.

Liaudies Balsas
P.O. Station C., Box 1013,
Toronto 3, Ont., Canada.

SKELBKITES PER LIAUDIES BALSĄ

Tel. EL. 7636

Trinity Coal & Coke Co.

161 Oak St.

SAVININKAS UNDRAITIS

Pranešu, kad perkėliau savo gyvenamą vietą ant 25 OAK ST.

Parduodu geriausios rūšies ir svorio Anglis, Malkas ir Koksus už prieinamą kainą.

Tel. EL. 6579 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agent

Parduodame ir išrenuojame namus ir farmas. Iškolkuojame rėndas. Kas turite tu reikalų, kreipkitės pas mus. Daugeliu lietuvių esame patarnavę.

133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

